

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2005

Kateřina Šenkeříková

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Bakalářský studijní program Ekonomika a management
studijní obor: Finanční řízení podniku
realizovaný na Vyšší odborné škole ekonomické, Zlín

ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE NEDAŠOV

Bakalářská práce

Vypracovala: Kateřina Šenkeříková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jarolím Kolínek

Zlín 2005

Anotace

V této bakalářské práci se zabývám hospodařením obecního úřadu v Nedašově.

Práce se skládá ze 4 na sebe navazujících částí. Ty jsou zaměřeny na teoretickou i praktickou analýzu příjmů, výdajů a zadlužení. Cílem je zjistit jak obec hospodaří s financemi.

Tohoto cíle chci dosáhnout pomocí srovnávání výsledků hospodaření v posledních 3 letech (2002, 2003 a 2004).

Poděkování

Děkuji pracovníkům obecního úřadu Nedašov, za ochotu, pomoc a poskytnutí potřebných informací, při zpracování mé diplomové práce.

Jmenovitě bych chtěla poděkovat vedoucímu mé absolventské práce Ing. Jarolímu Kolínkovi, panu starostovi Františku Švachovi a paní Jarmile Kolínkové.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci „Analýza hospodaření obce Nedašov“ vypracovala samostatně pod vedením Ing. Jarolíma Kolínka. K práci jsem použila literatury a pramenů, uvedených v seznamu.

V Nedašově dne

.....
podpis

Souhlasíme – nesouhlasíme^{*)} s tím, aby bakalářská práce byla k dispozici v knihovně pro potřeby studentů bakalářských studijních programů realizovaných na Vyšší odborné škole ekonomické, Zlín.

V Nedašově dne

.....
podpis zástupce firmy

^{*)} nevyhovující škrtněte

OBSAH

1. ÚVOD.....	7
2. TEORETICKÁ ČÁST.....	8
2.1. MAJETEK OBCE	8
2.2. ROZPOČET OBCE A ROZPOČTOVÁ SKLADBA	10
2.2.1. <i>Příjmy do rozpočtu obce</i>	15
2.2.2. <i>Výdaje z rozpočtu obce</i>	18
2.2.3. <i>Financování</i>	19
2.3. REGULACE ZADLUŽENOSTI OBCÍ A KRAJŮ (DLUHOVÁ SLUŽBA).....	20
2.4. HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST OBCÍ.....	23
2.5. AUDIT A KONTROLA.....	23
3. ANALYTICKÁ ČÁST	24
3.1. OBEC NEDAŠOV	24
3.2. ANALÝZA PŘÍJMŮ	27
3.2.1. <i>Daňové příjmy</i>	29
3.2.1.1. <i>Daň z příjmů fyzických osob</i>	29
3.2.1.2. <i>Daň z příjmů právnických osob</i>	29
3.2.1.3. <i>Daň z přidané hodnoty</i>	30
3.2.1.4. <i>Daň z nemovitosti</i>	30
3.2.1.5. <i>Správní poplatky</i>	30
3.2.1.6. <i>Místní poplatky</i>	31
3.2.2. <i>Nedaňové příjmy</i>	31
3.2.3. <i>Kapitálové příjmy</i>	32
3.2.4. <i>Přijaté dotace</i>	33
3.3. ANALÝZA VÝDAJŮ	34
3.3.1. <i>Běžné výdaje</i>	36
3.3.2. <i>Kapitálové výdaje</i>	36
3.4. ANALÝZA SALDA PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ.....	38
3.5. ANALÝZA ZADLUŽENÍ A UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY	39
3.6. ROZPOČTOVÝ VÝHLED.....	40

4. ZÁVĚR	43
RESUMÉ	45
LITERATURA.....	46
PŘÍLOHY	47

1. ÚVOD

Téma této bakalářské práce bylo navrženo organizací, a to Obecním úřadem Nedašov. Zabývám se zde hospodařením obce s financemi získanými ze státního rozpočtu (dotacemi) i vlastními příjmy.

Teoretická část je zaměřena na seznámení se s problematikou týkající se rozpočtu obce, rozpočtové skladby a majetku obce. Je zde také uvedeno hodnocení vývoje zadluženosti obcí a krajů v posledních letech v ČR a informace o novém usnesení o regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby.

Každá obec je územní společenství občanů, kteří mají právo na samosprávu. Obec je základní jednotka územní samosprávy. V obci rozhodují volené místní orgány, které využívají své rozpočty jako nástroj zabezpečování veřejných statků a své vlastní činnosti.

Rozpočet je dílčí úkon v hospodářském systému a hospodaření je řízená a účelná správa dané jednotky. Účelem hospodaření je maximalizace celkového užítku v daném časovém horizontu a při daných zdrojích. Rozpočet je založen na příjmech a výdajích a jejich dělení podle různých hledisek rozpočtové skladby.

Při řízení místních financí jde především o to, jak efektivně se využívají prostředky daňových poplatníků. Na starostovi, obecním zastupitelstvu, obecní radě a pracovnících obecního úřadu přitom leží velká zodpovědnost. Je potřeba aby měli nejen odborné znalosti, ale také komunikativní dovednosti a schopnost argumentovat na veřejnosti, aby dokázali získat občany pro rozvojové programy a obnovu obcí. Pokud člen zastupitelstva chce něco změnit, pak tvorba rozpočtu je základní příležitostí.

Smyslem a cílem veřejné správy je především zlepšovat kvalitu života občanů při respektování zásad trvale udržitelného rozvoje a současně zvyšovat výkonnost a kvalitu poskytovaných veřejných služeb.

Praktická část je zaměřena na hospodaření obce Nedašov. Porovnávají se zde příjmy a výdaje v jednotlivých letech celkem i v rozdělení na jednotlivé druhy, rozdělené podle rozpočtové skladby. Dále je zde uveden ukazatel dluhová služba, který znázorňuje podíl rozpočtů, vynaložených na splátky dluhů.

Cílem je zhodnotit, jak je na tom obec s využíváním zdrojů financování při výkonu své činnosti. Tohoto cíle chci dosáhnout srovnáváním výsledků hospodaření v posledních 3 letech (2002, 2003 a 2004).

2. TEORETICKÁ ČÁST

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Vyznačuje se souborem charakteristik, které ji odlišují od jiných. Mezi základní odlišující charakteristiky patří:

- počet obyvatel
- plošná velikost
- hustota obyvatelstva
- hustota a kompaktnost výstavby atd.

Obec je veřejnoprávní korporací, která má svůj vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Může vstupovat do všech právních smluvních vztahů. Sama o nich rozhoduje a nese veškerou odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Hospodaření podle rozpočtu a využívání veškerého majetku je součástí samostatné působnosti obce.

Při výkonu své činnosti se obec řídí zákony a vyhláškami, např.: zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích, zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), vyhláškou č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě, Ústavou ČR, Evropskou chartou místní samosprávy, a jinými obecně závaznými předpisy.

Obec není podnikatelský subjekt. Hlavní náplní její činnosti není podnikání, ale veřejně prospěšné činnosti a zabezpečování veřejných statků. Návratnost vložených prostředků ve veřejném sektoru bývá obvykle nepřímá nebo dlouhodobě návratná.

Zákon rozlišuje dvojí působnost obce:

- 1) **samostatná působnost** – právo obce spravovat své záležitosti samostatně a řídit se pouze zákony a obecně závaznými právními předpisy (samospráva). Do výkonu této působnosti nezasahuje ani vláda. Obec je oprávněna činit opatření, která může provést a zajistit vlastními silami a prostředky. Zabezpečuje ve svém územním obvodu hospodářský sociální a kulturní rozvoj a ochranu životního prostředí.
- 2) **přenesená působnost** – obec je oprávněna mimo svou samostatnou působnost vykonávat činnosti státní správy ve stanoveném rozsahu a oblasti. Při výkonu této pravomoci se obec řídí nejen zákony a obecně platnými předpisy, ale i usneseními vlády, směrnici ministerstva atd. Pověřené obecní úřady provádějí správu i pro více obcí. Tím se šetří prostředky, které by stát musel vynaložit na zajištění příslušné agendy malých obcí.

2.1. Majetek obce

Základem veřejného sektoru je majetek obce. Obec má právo majetek vlastnit, užívat a nakládat s ním. Podle zákona o obcích § 38 „Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajících z zákona vymezené působnosti“.

Pro obce je důležitá vhodná struktura majetku, její výběr je však složitý. Majetek obce tvoří především - nemovitosti (pozemky a stavby)

- movitý majetek (stroje, počítače, auta, atd.)
- nehmotný majetek (značka, práva duševního vlastnictví, atd.)
- majetková práva (pohledávky), cenné papíry a peníze.

Kromě budov, pozemků a dalšího majetku je důležité i vlastnictví infrastruktury. Infrastrukturou se rozumí celý soubor odvětví, které zajišťují podmínky pro existenci a další rozvoj všech ostatních činností obce.

Infrastruktura se dělí na:

- ▶ technickou infrastrukturu – technické sítě (vodovody, kanalizace atd.) a obslužné budovy a stavby (čističky vod, vodojemy atd.)
- ▶ sociální služby – zdravotnictví, školství, sociální služby, kultura a sport.

Technická infrastruktura

Doprava – je specifickou součástí technické infrastruktury. Tento sektor není příliš rozsáhlý, ale velmi významný. Do oblasti dopravy spravované na místní úrovni patří hlavně silniční a městská hromadná doprava a správa místních komunikací.

Spoje – jsou důležitým a dynamicky se rozvíjejícím sektorem. Do této oblasti patří především telekomunikace, pošta, novinová služba a informační sítě.

Energetika - je také významný sektor. Do technické infrastruktury obcí obvykle nepatří hlavní producenti, ale rozvody a místní zdroje.

Tato oblast zahrnuje - energie fosilních paliv

- jaderná energie
- vodní energie
- geotermální energie
- a další (alternativní) zdroje energie.

Dělí se na:

- energetické sítě (rozvody elektrické energie, rozvod tepla, plynové rozvody)
- výrobní zařízení (elektrárny, teplárny, výtopny a kotelny, místní zdroje tepla)

Vodní hospodářství. Do této oblasti patří:

- vodovodní sítě
- kanalizační sítě
- úpravy vody
- čističky odpadních vod
- vodárenské nádrže atd.

Služby s vazbou na životní prostředí. Tato oblast zahrnuje:

- odvoz a likvidaci komunálních odpadů
- údržba veřejné zeleně
- čištění komunikací atd.

Tyto činnosti obvykle spadají do kompetence obce, v některých případech však do kompetence kraje.

Sociální služby

Školství – zřizovatelem jsou obce nebo města, které v rámci své samostatné působnosti zřizují školy jako příspěvkové organizace, které mají právní subjektivitu.

Zdravotnictví – tato tzv. standartní péče by měla zahrnovat:

- ambulantní i ústavní léčebnou péči
- rehabilitace
- prevenci
- poskytování léků a zdravotních pomůcek
- lázeňskou péči
- dopravu nemocných.

Služby a dávky sociálního zabezpečení – základní sociální služby je stát povinen poskytnout každému. Do těchto služeb patří:

- zařízení sociální péče (domovy důchodců atd.)
- domovy pro matky s dětmi
- zvláštní zařízení pro výkon pěstounské péče
- stanice pečovatelské služby
- jídelny pro důchodce.

Kultura a kulturní zařízení – ze zákona nevyplývá povinnost je zřizovat nebo dotovat, i když některá přešla do jejich vlastnictví (knihovny, památky atd.). Nejvíce problémovou skupinou jsou kina a divadla (nízké zisky, vysoké náklady).

Sport a tělesná výchova – obce spravují a financují (nebo se podílí na financování) zařízení, které se obvykle využívají pro neorganizovaný a rekreační sport (hřiště, koupaliště, bazény, sportovní areály atd.).

Bydlení a údržba bytového fondu – je to velice rozsáhlá oblast, která zahrnuje správu, udržování, reprodukci bytového fondu a další činnosti, které s tím souvisí.

2.2. Rozpočet obce a rozpočtová skladba

Obce jsou základní samosprávné územní celky, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Ten schvaluje obecní zastupitelstvo.

Rozpočet je finanční plán, podle kterého obce hospodaří v příslušném rozpočtovém období (kalendářní rok). Obsahuje rozpočtové příjmy a výdaje daného období. Má v sobě soustřeďovat co nejspolehlivější úvahy o dostupnosti a výši předpokládaných příjmů a posouzení naléhavosti potřeb využití těchto prostředků. Rozpočet je v hospodaření základním, zákonem předepsaným rozhodnutím o peněžních tocích.

Prostřednictvím svého rozpočtu obce zabezpečují nejen vlastní činnosti (např. obecní policie, místní doprava, úklid atd.), ale i činnosti, které na ně převedl stát (např. školství, zdravotnictví atd.). Obec má povinnost zajistit na svém území potřebné veřejné

statky. Ne každá obec je však schopná starat se o svůj majetek bez pomoci státu, proto jsou rozpočty obcí spojeny s rozpočtem státu (dotace, finanční výpomoci).

Každá obec si rozpočet pro nadcházející rok sestavuje a schvaluje sama (je to jeden z hlavních úkolů obce). Vychází se z potřeb z hlediska jejich naléhavosti a z finančních možností obce. Při sestavování rozpočtu obce vychází ze vztahu:

$$F + P - V = F1$$

F – souhrn všech peněžních prostředků s nimiž se začíná hospodařit na počátku roku

P – příjmy

V – výdaje

F1 – předpokládaný objem finančních prostředků ke konci roku

Pracovní postup pro sestavování, projednávání, schvalování, realizování a kontrolu realizace rozpočtu se nazývá **rozpočtový proces**. Mezi nejdůležitější etapy v rozpočtovém procesu patří sestavování rozpočtu. Jde o co nejpřesnější ocenění a naplánování příjmové a výdajové stránky rozpočtu. Musí se odhadnout jak vlastní příjmy a dotace (ze státního rozpočtu, ze státních účelových fondů atd.), tak i výdaje. V případě nedostatku finančních prostředků se využívají úvěrové zdroje, je však třeba sledovat, aby dluhové zatížení obce nerostlo nepřiměřeně rychle.

Zákon o obcích stanovuje povinnost zveřejnit návrh rozpočtu na úřední tabuli nejméně 15 dnů před jeho projednáním na zasedání zastupitelstva.

Každá obec musí kontrolovat hospodaření ze svými rozpočtovými prostředky. Tuto kontrolu zabezpečuje obecní zastupitelstvo, zpravidla finanční komise.

Výhled kapitálového rozpočtu je výhodné sestavovat na 3 až 5 let s vazbou na majetek a běžný rozpočet. Je důležité rozhodnout, která investice je naléhavější a se kterou se dá ještě počkat, což se lépe posuzuje až v delším časovém horizontu.

Při sestavování rozpočtu je důležitá nejen znalost celkových příjmů a výdajů, ale i jejich přesné členění.

Pro hospodaření obce je důležitý:

- ▶ plánovaný roční rozpočet – schvaluje ho obecní zastupitelstvo
- ▶ krátkodobý plán rozpočtu – typu platebního kalendáře, aby se kdykoliv dala zjistit likvidita obce
- ▶ střednědobá/dlouhodobá rozpočtová prognóza (zda běžné příjmy kryjí běžné výdaje atd.).

Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba je systematické a závazné uspořádání příjmů, výdajů a dalších finančních operací podle určitých kritérií. Je to základní třídící norma pro peněžní operace veřejných rozpočtů.

Úkolem je především stanovit obsah jednotlivých položek příjmů a výdajů a odpovědnost za jejich plnění, podat informace o skutečných a plánovaných příjmech a výdajích, zajistit srovnatelnost jednotlivých údajů v čase a umožnit sčítání údajů stejného druhu z různých rozpočtů. Rozpočtová soustava zajišťuje srovnatelnost hodnot

rozpočtu na všech úrovních. Proto jsou i rozpočty obcí sestavovány podle jednotného třídění, které vychází z platné rozpočtové skladby.

Rozpočtová skladba rozděluje příjmy a výdaje podle hlediska:

► **Odpovědnostního** (dříve kapitálního) – třídění rozpočtu do kapitol. Toto členění je povinné pro státní rozpočet, pro obce je však nepovinné a ani se jeho použití v této sféře nepředpokládá.

► **Druhového** – vztahuje se na všechny peněžní operace, které člení na základní okruhy:

- příjmy (inkasa) – daňové, nedaňové, kapitálové, přijaté dotace
- výdaje (platby) – běžné, kapitálové
- financování.

Je to přehled o peněžních tocích ve sledovaném období, směřuje ke zjištění deficitu nebo přebytku a zdrojích financování. Toto třídění má čtyři úrovně:

1) Třída	např. 1 – daňové příjmy
2) seskupení položek	13 – daně a poplatky z vybraných činností a služeb
3) podseskupení položek	134 – místní poplatky z vybraných činností a služeb
4) položka	1341 – poplatek ze psů.

► **Odvětvového** (dříve funkčního) – členění podle odvětví. Třídění podle tohoto hlediska je nejsrozumitelnější, a to nejen pro experty, ale i občany. Cílem je poskytnout informace, kam plynou finanční prostředky. Na rozdíl od druhového členění klasifikuje jen všechny výdaje a u veřejných rozpočtů krajů a obcí vybrané nedaňové a všechny kapitálové příjmy. Stejně jako v druhovém třídění se i zde používá čtyřstupňová klasifikace – skupina, oddíl, pododdíl, paragraf .

► **Konsolidačního** – třídění příjmů a výdajů vynakládaných uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných peněžních fondů. Obsahuje devět položek významných pro provádění konsolidace. Jejich pomocí získáme informace o převodech prostředků uvnitř veřejných rozpočtů.

Rozpočtová skladba má za cíl podávat orgánům odpovědným za rozpočet lepší obraz o peněžních operacích a poskytovat utříděné a srozumitelné informace. Aby byla zajištěna jednotnost rozpočtové skladby je vždy vyhlášena ministerstvem financí jako závazný dokument.

Rozpočtová skladba se vztahuje na:

- 1) operace státního rozpočtu (ústředních orgánů a jimi zřízených organiz. složek),
- 2) operace územních orgánů (obcí, krajů a dobrovolných svazků obcí),
- 3) operace státních fondů,
- 4) operace na účtech finančních aktiv, především rezervních fondů.

Běžný a kapitálový rozpočet obce

Díky tomu, že rozpočtová skladba umožňuje odlišovat běžné a kapitálové příjmy a výdaje, umožňuje také rozlišit běžný a kapitálový rozpočet. To je důležité proto, že obě části rozpočtu jsou velmi odlišné.

Běžný rozpočet

Běžné příjmy se každý rok opakují, největší část z nich představují daňové příjmy. Taktéž běžné výdaje se každoročně opakují.

Běžný rozpočet by měl být sestavován jako přebytkový. Díky tomu se dá v budoucnu splácet dluhová služba v případě čerpání investičního úvěru. V případě vyrovnaného běžného rozpočtu nelze tvořit rezervy, zvýšit financování běžných výdajů ani splácet dluhovou službu.

Kapitálový rozpočet

Kapitálové příjmy jsou nepravidelné. Patří zde hlavně příjmy z prodeje obecního majetku, sponzorské dary atd. Kapitálové výdaje jsou velké, protože pořizování investic je finančně náročné. Proto jsou v posledních letech nákladné investice financovány z návratných finančních prostředků nebo ze střednědobých a dlouhodobých úvěrů.

Kapitálový rozpočet je obvykle nevyrovnaný.

Rozpočet obce

PŘÍJMY	VÝDAJE
Běžné - daňové - svěřené daně - sdílené daně - místní poplatky - nedaňové - poplatky za služby - správní poplatky - příjmy z pronájmu majetku - od ROPO - zisk obecních podniků - transfery - dotace - neúčelové (všeobecné) - účelové (specifické) - přijaté sdružené finanční prostředky (neinvestiční)	Běžné - neinvestiční - mzdy a platy - povinné pojistné za zaměstnance - materiálové - energie - nájemné - sociální dávky - výdaje na municipální podniky - sankce za porušení rozpočtové kázně - pokuty - úroky - ostatní (poskytnuté dary apod.) - dotace jiným subjektům - výdaje na sdružování finančních prostředků (neinvestiční)
Kapitálové - z prodeje movitého a nemovitého majetku - z prodeje akcií a majetkových podílů - kapitálové transfery - účelové - neúčelové (jiné vládní úrovně, tj. ze SR, státních účelových fondů, okresních úřadů apod.) - přijaté sdružené fin. prostředky na investice - přijaté splátky půjček	Kapitálové - investiční výdaje - na hmotný a nehmotný majetek - nákup cenných papírů - kapitálové poskytnuté dotace různým subjektům - investiční výdaje při sdružování finančních prostředků - investiční půjčky poskytnuté různým subjektům - splátky úvěrů
Ostatní - doplňkové	Ostatní

Zdroj: Rektořík, J. a kol.: Příručka pro zastupitele měst a obcí. Graspo, Brno 1999, s. 33.

Rozdělení rozpočtu na běžný a kapitálový je důležité při analýze dluhové služby. Analýza minulého hospodaření je důležitá pro rozpočtovou prognózu v obci a analýzu únosného zadlužení obce při pořizování investic.

Praktické rozpočtování

Hlavní je především stabilita hospodářského systému. Tento záměr se samozřejmě obtížně prosazuje. Doporučení při rozpočtování:

- 1) **Regulace míry zadlužení** – závazky nesmí přesáhnout stanovený podíl jistých příjmů obce nebo kraje (lze doporučit 20 až 30% hranici)
- 2) **Permanентní likvidita** – za přiměřený se dá považovat zůstatek odpovídající příjmům běžně dosahovaným za dva až tři měsíce
- 3) **Stabilizace výdajů na organizační složky a příspěvkové organizace** – ustát jejich tlak při sestavování rozpočtu a nepřipustit "lavinový efekt" jejich požadavků na vyšší mzdy
- 4) **Mít neustále prostředky pro podporu investičních dotací**, podmínkou je často spoluúčast a je třeba být připraven
- 5) **Rozpočet je třeba schvalovat jako mírně přebytkový**, vždy s rezervami. Adekvátní je všeobecná rezerva 1 % z celkových výdajů, pro investice lze doporučit 10 %
- 6) **Jasně definování a vyznačení priorit**, které si členové zastupitelstva přejí. Neměl by se jen přepisovat rozpočet posledního období navýšený o inflaci. Je třeba poctivě zkoumat preference, což není jednoduchý úkol
- 7) **Dlouhodobé plánování** – je třeba plánovat nejen na rok, ale i na dobu delší, nezatěžovat příští zastupitelstva svými krátkodobě motivovanými rozhodnutími
- 8) **Vazba úvěrů jen na krytí investic**, úvěr by neměl být využit na provozní výdaje
- 9) **Zabránit redukci kapitálu** – při prodeji kapitálového aktiva výnos znovu použít k pořízení jiného kapitálového aktiva
- 10) **Provozní rozpočet je třeba mít schválený vždy před započatím roku** (o výdajích na investice lze rozhodnout i později).

Konsolidace

Jejím smyslem je očistit údaje rozpočtu o interní přesuny peněžních prostředků uvnitř jednotky. Neprovádí se při účtování peněžních operací, ale až při sestavování peněžních výkazů. Prostě sečtené příjmy a výdaje totiž obsahují i vzájemné interní přesuny mezi účty.

Chce-li obec omezit konsolidované operace, může financovat své akce přímo z bankovních účtů např. i svých účelových fondů.

Některé údaje rozpočtů na rok 2005

Rozpočty územních samosprávných celků pro rok 2005 jsou navrhovány jako deficitní, a to ve výši 4,8 mld. Kč. Příjmy jsou odhadovány ve výši 293,1 mld. Kč a výdaje ve výši 297,9 mld. Kč (z toho běžné výdaje činí 207,8 mld. Kč a kapitálové výdaje 90,1 mld. Kč). Hlavním zdrojem financování územních rozpočtů jsou vlastní příjmy, ale zejména je tvoří příjmy z daní a poplatků. Druhou největší příjmovou položkou jsou dotace ze státního rozpočtu a státních fondů.

Odhad příjmů a výdajů územních rozpočtů v roce 2005 (mld. Kč)

	Celkem	Kraje	Obce
Daňové příjmy	140,4	14,5	125,9
Nedaňové příjmy	26,1	2,2	23,9
Kapitálové příjmy	12,4	0,3	12,1
Vlastní příjmy	178,9	17,0	161,9
Dotace z kap. VPS	46,4	21,3	25,1
Ostatní dotace	45,8	40,3	5,5
Dotace SR celkem	92,2	61,6	30,6
Dotace ze SF a NF	13,5	2,7	10,8
Úhrn dotací	105,7	64,3	41,4
Převody z vlastních fondů	8,5	-	8,5
Příjmy celkem	293,1	79,5	218,4
Výdaje celkem	297,9	79,5	218,4
Saldo	-4,8	1,8	-6,6

Zdroj: www.denik.obce.cz

2.2.1. Příjmy do rozpočtu obce

Příjmy jsou veškeré nenávratně inkasované prostředky, opětované¹ i neopětované², z domácí ekonomiky i ze zahraničí, včetně darů a dotací a přijaté splátky půjček, poskytnutých za účelem rozpočtové politiky. Nezahrnují na druhé straně návratná inkasa povahy přijatých výpůjček a přijaté splátky půjček poskytnutých za účelem řízení likvidity. (KINŠT, 2, s. 21)

Rozpočtové organizace dosahují celou řadu příjmů. Jednotlivé příjmy se hodnotí z různých hledisek – každé má jiný význam a zdůrazňuje jinou stránku příjmů. Nejvýznamnější hledisko je klasifikace příjmů a výdajů podle rozpočtové skladby.

Dělení příjmu podle různých kritérií

podle rozpočtových práv - příjmy státního rozpočtu
- příjmy rozpočtů krajských úřadů a obcí

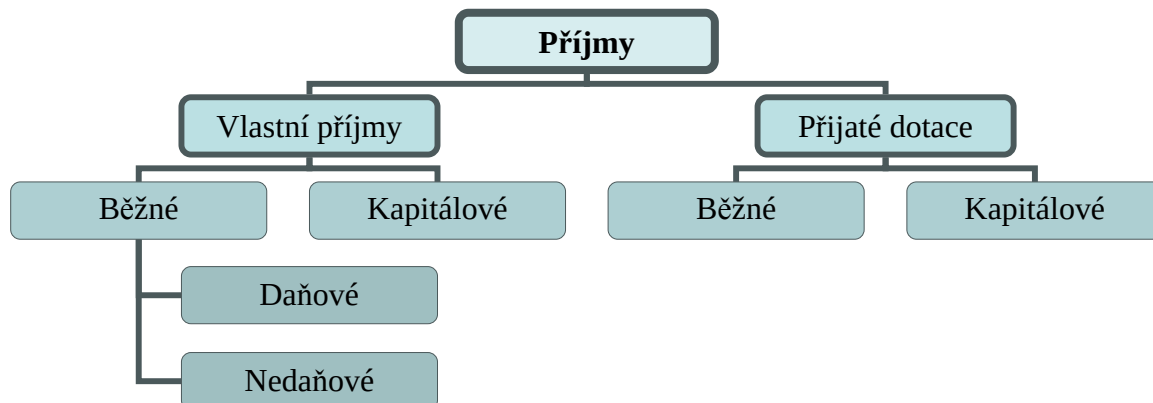
podle charakteru jednotlivých plateb - odvody
- daně
- poplatky

podle použitelnosti - účelové příjmy (dotace ze SR na přesně stanovený účel)
- neúčelové příjmy (dotace ze SR na neinvestiční výdaje)

¹ opětované – „něco za něco“, za protipohyb zboží, služeb nebo práce.

² neopětované – operace u nichž není nárok na protiplnění (např. daně, dotace atd.)

podle možnosti plánování - plánované příjmy (daně, poplatky)
- doplňkové příjmy (sankční poplatky atd.)

Při sestavování rozpočtu obce je důležité, aby byl zpracován co nejpřesnější odhad příjmů. Vlastní příjmy tvoří většinou okolo 80 % celkových finančních prostředků (z toho asi 60 % jsou daňové příjmy a 20 % příjmy z vlastní činnosti). Zbývajících 20 % tvoří obvykle dotace.

Výše příjmů z vlastní činnosti je závislá na majetku a lidské schopnosti vedení a všech orgánů obce. Jsou to především výnosy z majetku obce a příjmy z vlastního hospodaření nebo z hospodaření subjektů, které založila obec.

Dotace pochází ze státního rozpočtu, rozpočtu krajů, ze Státního fondu životního prostředí apod. Dělí se na účelové (na určitý účel, podléhají ročnímu zúčtování se SR, např. na údržbu komunikací, vzdělání atd.) a všeobecné (nemají vymezené podmínky použití).

Druhy dělení příjmů:

- 1) Daňové příjmy
- 2) Nedaňové příjmy
- 3) Kapitálové příjmy
- 4) Přijaté dotace

1) Daňové příjmy – povinné neopětované příjmy. Zaznamenávají se včetně příslušenství (penále, zvýšení daně, úroky, pokuty atd.), pokud není vykazováno odděleně. Mezi daňové příjmy patří:

- a) Daň z příjmů, zisku a kapitálových výnosů
- b) Daň ze zboží a služeb v tuzemsku
- c) Daň a poplatky z vybraných činností
- d) Daň a cla ze zahraničí
- e) Majetkové daně
- f) Pojistné SZ a veřejné zdravotní pojištění
- g) Ostatní daňové příjmy

Daňové příjmy dále rozdělujeme na:

a) Sdílené daně – jejich výnos je podle určitých pravidel rozdělen mezi jednotlivé úrovně státní správy. Patří tu daň z příjmů ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob.

b) Svěřené daně – jejich výnos patří do místního rozpočtu v místě, kde byla daň vybrána. Jsou to především:

- Daň z nemovitostí
- Místní poplatky – ukládané za účelem zdanění určité aktivity, nejsou vázány na protislužbu. O jejich zavedení a výši rozhoduje obec. V současnosti mohou obce vybírat tyto poplatky:
 - poplatek ze psů
 - poplatek za lázeňský a rekreační pobyt
 - poplatek za užívání veřejného prostranství
 - poplatek ze vstupného
 - poplatek z ubytovací kapacity
 - poplatek za povolení vjezdu do vybraných míst
 - poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj
 - poplatek za zhodnocení stavebního pozemku
- Správní poplatky – za správní úkony a řízení, jejichž výsledkem jsou vydaná povolení a rozhodnutí (např. výpis z matriky, ověření pravosti dokladů atd.)

Daň je povinná, nenávratná platba do veřejného rozpočtu bez nároku na jakoukoli protislužbu.

Poplatek je dobrovolný a účelový. Je to „cena“ za službu nebo zboží které poskytuje veřejný sektor.

2) Nedaňové příjmy – veškeré opěťované příjmy.

- a) Příjmy z vlastní činnosti, z pronájmu, odvody zřízených organizací
- b) Úroky, dividendy, kurzové zisky
- c) Přijaté sankce a vratky transferů
- d) Příjmy z prodeje nekapitálového majetku
- e) Přijaté splátky půjček
- f) Ostatní nedaňové příjmy (přijaté neinvestiční dary, pojistné náhrady atd.)

3) Kapitálové příjmy

- a) Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku
- b) Příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů
- c) Ostatní kapitálové příjmy (dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku)

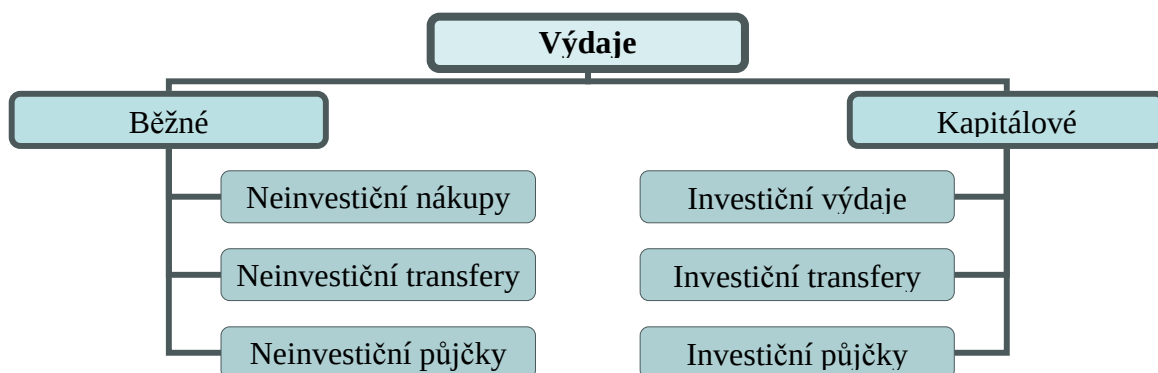
4) Přijaté dotace – neopěťované a nenávratně inkasované dotace.

- a) Běžné dotace ze státního rozpočtu
- b) Dotace od rozpočtů územní úrovně
- c) Převody z vlastních fondů
- d) Dotace ze zahraničí

2.2.2. Výdaje z rozpočtu obce

Výdaje jsou veškeré nenávratné platby na běžné i kapitálové účely, opětované i neopětované, a poskytované nenávratné platby (půjčky) za účelem rozpočtové politiky. (KINŠT, 2, s. 24)

Při posuzování výdajů je důležité zabezpečit především všechny závazky, které obci vyplývají z plnění povinností.

1) Běžné výdaje – financují provozní potřeby (např. výdaje na vlastní činnost obce, výdaje a příspěvky na obcí zřízené rozpočtové a příspěvkové organizace).

- *Neinvestiční nákupy* – jsou to výdaje, které neslouží na pořízení věcí a práv patřících do dlouhodobého majetku (platy za provedenou práci, nákup zboží a služeb, úroky, kurzové ztráty, apod.).
- *Neinvestiční transfery* – výdaje v podobě dotací, příspěvků a dávek.
- *Neinvestiční půjčky* – nenávratně půjčené prostředky na neinvestiční účely.

2) Kapitálové výdaje – slouží k financování dlouhodobých investičních potřeb (výdaje na infrastrukturu, nákup akcií, půjčky podnikatelským subjektům atd.).

- *Investiční nákupy* – výdaje na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, akcií a majetkových účastí.
- *Investiční transfery* – dotace a příspěvky na investiční výdaje.
- *Investiční půjčky* – návratné prostředky poskytované jiným subjektům na investiční účely.

Saldo příjmů a výdajů

Rozdíl mezi celkovými příjmy a celkovými výdaji. Tento výsledek rozpočtového hospodaření může být: přebytek – pokud jsou příjmy vyšší než výdaje

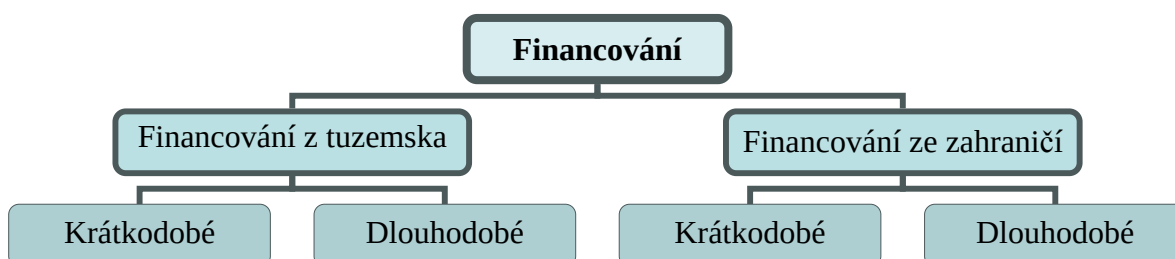
schodek – v případě, že příjmy jsou menší než výdaje.

Saldo příjmů a výdajů se rovná 8. třídě, tedy položce financování.

2.2.3. Financování

Do financování se zahrnují tyto kategorie peněžních operací:

- ▶ Půjčování si peněz a jejich splácení (od banky, emise vlastních dluhopisů, finanční výpomoc od státu).
- ▶ Půjčování peněz někomu jinému, za účelem maximalizace zisku a jejich splácení (např. nákup cizích dluhopisů, akcií apod.).
- ▶ Změna stavu peněžních prostředků na vlastních účtech.
- ▶ Opravné položky, které hodnotí některé operace, které nemají povahu veřejných rozpočtů nebo mají povahu nepeněžních operací.

- 1) **Financování z tuzemska** – zahrnuje financování tuzemskými bankami, domácnostmi, podniky a jinými organizacemi a domácími rozpočty (např. krátkodobé a dlouhodobé vydané dluhopisy a jejich splátky, krátkodobé a dlouhodobé přijaté půjčené prostředky a jejich splátky atd).
- 2) **Financování ze zahraničí** – financování zahraničními bankami, podniky, mezinárodními institucemi, cizími vládami (např. krátkodobé a dlouhodobé vydané dluhopisy a jejich splátky atd.)

Za financování se nepokládají na straně pasiv dodavatelsko-odběratelské vztahy, není-li jejich součástí úvěrová smlouva. Za financování se rovněž nepovažují závazky k zaměstnancům, státnímu rozpočtu, zdravotnímu pojištění atd.

Základní souvislost jednotlivých oblastí operací v rozpočtové skladbě se dá vyjádřit rovnicí:

$$\text{Příjmy} - \text{výdaje} = \overset{+}{\text{přebytek}} / \overset{-}{\text{schodek}} = \overset{-}{\text{minus}} / \overset{+}{\text{plus}} \text{ financování}$$

Což znamená, že skončí-li rozpočet přebytkem, např. + 1 mil. Kč, musí se suma financování rovnat - 1 mil. Kč.

2.3. Regulace zadluženosti obcí a krajů (dluhová služba)

Vláda České republiky přijala dne 14. dubna 2004 usnesení č. 346 o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby. Tímto usnesením byl rovněž schválen postup Ministerstva financí při hodnocení zadluženosti obcí a krajů, definici a výpočet ukazatele dluhové služby.

Ministerstvo financí vypočítá každé obci a každému kraji ukazatel dluhové služby. Obcím a krajům, které překročí stanovenou výši ukazatele dluhové služby ve výši 30 %, to Ministerstvo financí oznámí dopisem. Přitom požádá dotčené obce a kraje, aby do 3 měsíců zdůvodnily překročení ukazatele a oznámily, jaká opatření budou přijata. Dále ministr financí požádá o předložení Zprávy o výsledcích přezkoumání hospodaření za příslušný kalendářní rok a stanoviska zastupitelstva k této zprávě a rozpočtový výhled.

Ministerstvo financí vyhodnotí vyžádané podklady a zváží všechny skutečnosti, které vedly k překročení dané hranice. Přitom budou dále brány do úvahy:

- celková zadluženost obce nebo kraje;
- celková zadluženost obce nebo kraje v přepočtu na 1 obyvatele;
- daňová výtěžnost vztahená na 1 obyvatele obce nebo kraje;
- trend zadluženosti v minulých letech;
- velikost obce nebo kraje;
- celková finanční situace obce nebo kraje.

V případě, že i v dalším roce obec nebo kraj překročí ukazatel dluhové služby, předá Ministerstvo financí jejich seznam poskytovatelům prostředků ze státního rozpočtu a státních fondů. Ti při projednávání jejich žádostí o dotaci, půjčku nebo návratnou finanční výpomoc přihlédli k této skutečnosti.

Překročení 30 % výše ukazatele neznamená automaticky ztrátu možnosti získat státní dotaci. Je pouze jedním z kritérií při konečném výběru těch obcí a krajů, které obdrží státní účelovou dotaci. Poskytovatelé uplatní toto kritérium při rozhodování o poskytnutí účelových dotací a půjček na nově zahajované akce. Toto kritérium nepoužijí - u akcí již schválených a pokračujících z předchozích let,

- u dotací, které jsou součástí finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí a krajů, schválených v rámci zákona o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok,
- u dotací jmenovitě určených jednotlivým obcím a krajům a schválených v rámci zákona o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok.

Definice a výpočet ukazatele dluhové služby

Dluhová služba = zaplacené úroky (položka 5141 rozpočtové skladby),
+ uhrazené splátky vydaných dluhopisů (položky 8xx2 rozpočtové skladby),
+ splátky jistin (položky 8xx4 rozpočtové skladby),
+ splátky leasingu (položka 5178 rozpočtové skladby).

Dluhová základna = skutečně dosažené daňové příjmy v Tř. 1 a nedaňové příjmy v Tř. 2 za daný kalendářní rok
 + dotace souhrnného finančního vztahu (položky 4112 a 4212 rozpočtové skladby) (prostředky finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtům krajů podle přílohy zákona o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok).

Dluhová služba se poměřuje ke skutečnému objemu dluhové základny za uplynulý kalendářní rok. Výsledkem poměru je **ukazatel dluhové služby**:

$$\frac{\text{dluhová služba}}{\text{dluhová základna}} \times 100 = \text{ukazatel dluhové služby (\%)}$$

Výpočet ukazatele dluhové služby

Číslo řádku	Název položky	Odkaz na rozpočtovou skladbu
1	daňové příjmy (po konsolidaci)	třída 1
2	nedaňové příjmy (po konsolidaci)	třída 2
3	přijaté dotace – finanční vztah	položka 4112 + 4212
4	dluhová základna	ř. 1 + ř. 2 + ř. 3
5	úroky	položka 5141
6	splátky jistin a dluhopisů	položky 8xx2 a 8xx4
7	splátky leasingu	položka 5178
8	dluhová služba	ř. 5 + ř. 6 + ř. 7
9	UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY	ř. 8 děleno ř. 4

Hodnocení vývoje v ČR

Zadluženost obcí v posledních letech postupně narůstá a v roce 2003 dosáhla výše 70,4 mld. Kč. Průměrná zadluženost na jednoho obyvatele je 7820 Kč. Podstatnou část celkového dluhu obcí tvoří hlavní město Praha spolu s největšími městy. Po odpočtu dluhu statutárních měst (60,2 %) tvoří zadluženost všech obcí pouze 28 mld. Kč.

Přesto existovala skupina 211 obcí, které překročily stanovený ukazatel 30 % dluhové služby. Podle platných výkazů je v této skupině 115 obcí, které vykázaly zadluženost a překročily ukazatel dluhové služby, 9 obcí nevykazuje zadluženost, přestože dluhová služba je vyšší než 30 % (ukončily splácení dluhu) a 87 obcí překročilo ukazatel dluhové služby a také republikový průměr zadluženosti na obyvatele.

K 31. červnu 2004 se zadluženost obcí zvýšila jen nepatrně proti roku 2003 a vykazovaný dluh činí 70,7 mld. Kč. Za rok 2004 se dluh odhaduje ve výši 82,2 mld. Kč a odhad ministerstva financí na rok 2005 je 85,4 mld. Kč.

V prvním pololetí roku 2004 vykázalo 2761 obcí dluhovou službu (44,2 %). Z tohoto počtu má 185 obcí ukazatel nad 30% limitem stanoveným vládou. Odpočteme-li 14 obcí, které vykazují nulovou zadluženost (ukončily splácení), zůstává 171 rizikových obcí, z nichž je 111 nových proti roku 2003.

Vyhodnocení ukazatele dluhové služby obcí (6/2004)

<i>Kraj</i>	<i>Počet obcí</i>		<i>Dluhová služba</i>		<i>Výše dluhové služby</i>		
	<i>v kraji</i>	<i>s dluh. službou</i>	<i>do 30 %</i>	<i>nad 30 %</i>	<i>do 50 %</i>	<i>50 - 100 %</i>	<i>nad 100 %</i>
Praha	1	1	1				
Středočeský	1145	386	349	37	24	5	8
Jihočeský	622	226	209	17	10	4	3
Plzeňský	501	204	192	12	8	3	1
Karlovarský	131	60	55	5	3	2	-
Ústecký	354	155	149	6	3	2	1
Liberecký	216	104	98	6	2	3	1
Královéhradecký	448	211	198	13	7	5	1
Pardubický	452	229	206	23	11	7	5
Vysočina	729	237	214	23	11	7	5
Jihomoravský	646	304	286	18	13	3	2
Olomoucký	393	243	236	7	5	1	1
Zlínský	304	185	176	9	5	2	2
Moravskoslezský	302	216	207	9	5	2	2
ČR	6244	2761	2576	185	111	44	30

Zdroj: www.denik.obce.cz

Vývoj zadluženosti obcí (mld. Kč)

Rok	2000	2001	2002	2003	2004 ¹⁾	2005 ²⁾
Zadluženost	41	48,3	55,8	70,4	82,2	85,4

Zdroj: www.denik.obce.cz

Poznámky: 1) očekávaná skutečnost

2) predikce Ministerstva financí

Výše dluhové služby je sice důležitým ukazatelem, ale nemusí být tím rozhodujícím pro posouzení jejího hospodaření. Měla by se posuzovat zejména účelnost zadlužení obce a také zhodnocení jejího majetku. Krátkodobá vysoká dluhová služba vůbec nemusí znamenat, že obec špatně hospodaří, pokud její investice směřuje k zlepšení vybavenosti obce a rozšíření jejího majetku.

2.4. Hospodářská činnost obcí

Díky hospodářské činnosti má obec možnost získat mimorozpočtové prostředky na posílení rozpočtu. Jsou to činnosti hospodářského charakteru, jejich hospodaření se hodnotí podle dosaženého hospodářského výsledku.

Hospodářskou činností jsou různé služby (podniky komunálních služeb, provoz bytového hospodářství, pohřebnictví, pronájem a prodej majetku atd.). Ne u všech těchto činností je dosahováno zisku.

Obec může zřizovat vlastní rozpočtové a příspěvkové organizace, za účelem zajišťování veřejných statků. Do těchto organizací může být vložen majetek obce.

Rozpočtové organizace hospodaří s prostředky, které jim stanoví zřizovatel ze svého rozpočtu.

Příspěvkové organizace platí finanční vztahy určené zřizovatelem v rámci svého rozpočtu.

Obec může také zakládat **obchodní společnosti** a další **neziskové organizace** (např. obecně prospěšná společnost, nadace a nadační fond).

2.5. Audit a kontrola

U obcí je dvojitý druh kontroly – vnitřní a vnější. Vnitřní kontrolu si obec provádí sama (kontrolní a finanční komise). Vnější kontrola slouží ke zjištění kvality hospodaření obce. Přezkoumání provádí krajský úřad nebo externí auditor.

Stejně jako na obce se audit vztahuje i na dobrovolné svazky obcí. Podle zákona o obcích, § 42 dá obec přezkoumat příslušným krajským úřadem hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Starosta obce odpovídá za včasné objednání a přezkoumání hospodaření obce.

Typy auditu obcí:

- **Přezkoumání hospodaření obcí** – zejména rozpočtové hospodaření (sestavování a schvalování rozpočtu, udělování veřejných zakázek atd.). Přezkoumává se účetní závěrka, výsledkem je zpráva o výsledcích přezkoumání hospodaření.
- **Finanční audit** – je navíc zaměřen na ověření stavu majetku a závazků, finanční situace, výsledku hospodaření a účetnictví. Taktéž se zkoumá účetní závěrka, výsledkem je však auditorská zpráva.
- **Výkonnostní audit** – zaměřuje se na zhodnocení hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti. Obec ho používá tehdy, když chce prokázat občanům hospodárné a efektivní využívání veřejných prostředků. Předmětem zkoumání jsou finanční i nefinanční informace (např. rozpis čerpání účelových dotací, porovnání dvou kulturních zařízení na základě předem stanovených měřítek atd.).

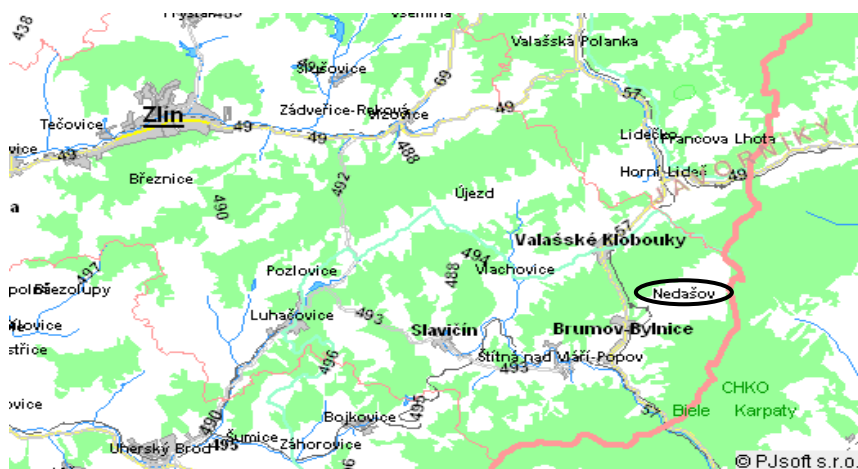
3. ANALYTICKÁ ČÁST

3.1. Obec Nedašov

Obec Nedašov leží v jihovýchodní části Zlínského kraje, v příhraniční oblasti se Slovenskou republikou. Obec a jeho okolí spadá do oblasti známé jako Závřší a je součástí Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty, která byla v roce 1996 vyhlášena biosférickou rezervací. Zdejší krajina je převážně hornatá, má kopcovitý charakter s velmi členitými plochými hřebeny a mírnými svahy, což je příznačné právě pro Bílé Karpaty. Volně v přírodě je možno spatřit řadu vzácných rostlin a dřevin.

Oblast leží v nadmořské výšce v rozmezí od 400 do 850 m nad mořem. Vesnice je rozložena většinou v údolí, podél potoka Nedašovky. Část vesnice se rozkládá také podél silnice jihozápadním směrem k Návojně a v povodí řeky Hrušovky. Potoky z oblasti Závřší se vlévají do řeky Vlára a tím přináležejí k povodí řeky Váhu, úvodí Dunaje a Černého moře. Střed vesnice leží v údolí s nadmořskou výškou 405 m nad mořem, ale vzhledem k hornatosti okolní krajiny, je zde možno nalézt místa se značnými výškovými rozdíly, a to jižně od Nedašova horu Holý vrch (830 m nad mořem) a východně horu Kaňůr (691 m nad mořem).

Obec leží v dosahu větších měst, jako jsou Brumov-Bylnice (4 km), Valašské Klobouky (10 km), Slavičín (20 km), Vsetín (38 km), Luhačovice (45 km), Zlín (50 km). Z větších měst sousední Slovenské republiky, leží v dosahu obce města Dubnica nad Váhom (20 km), Trenčín (33 km) a Púchov (40 km).

V dřívějších dobách byla tato oblast součástí někdejšího brumovského panství, jehož centry byly zpočátku Brumov a později Valašské Klobouky (dnes je možno toto bývalé brumovské panství ztotožnit s mikroregionem Jižní Valašsko). Z této doby a z doby prvotního osidlování dnešního území, se zachovala řada kulturních památek, vypovídajících o životě chudého Valašska. Ty nejvýznamnější a kulturně nejhodnotnější historické památky jsou dnes součástí Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (např. koliba na lihách). Některé národopisné tradice se v obci zachovávají při různých příležitostech doposud (dožínky, fašanky, tragačníci a klepáčníci o velikonocích).

Hlavním problémem, se kterým se v současné době obec a také celá oblast mikroregionu potýká, je nezaměstnanost. Z důvodu rozdělení státu a vzhledem k tomu, že se obec nachází v příhraničním pásmu, byla dopravní obslužnost omezena na minimum, což se velmi negativně projevilo na zaměstnanosti a společenském vyžití zdejších lidí. Na této situaci se také podepsala nepovedená privatizace české ekonomiky, v jejímž důsledku zanikla celá řada, do té doby klíčových průmyslových podniků. V obci samotné, až na pár živnostníků, žádné pracovní příležitosti nejsou, proto se lidé, stále častěji vydávají za prací do bližších měst jako jsou Brumov-Bylnice, Valašské Klobouky, Slavičín, Zlín i mnohem dál.

Základní statistické údaje

Rozloha katastru obce	1247 ha, z toho 38% lesů
Počet obyvatel	1449
- z toho v produktivním věku	803
Průměrný věk	32,8
Školství	mateřská škola základní škola
Zdravotnictví	ordinace praktického lékaře ordinace dětského lékaře ordinace zubního lékaře dům s pečovatelskou službou
Inženýrské sítě	plynofikace obecní vodovod
Služby	poštovní úřad

Obecní úřad v dnešní podobě vznikl až po revoluci v roce 1990. Předtím existoval místní národní výbor společný pro obce Nedašov, Nedašova Lhota a Návojnou se sídlem v Nedašově.

Obecní úřad tvoří starosta, 8 členů zastupitelstva, účetní a matrikářka. Jako pověřený obecní úřad vykonává státní správu – matriku i pro okolní Obce Nedašovu Lhotu a Návojnou. Obec má také stavební komisi, která rozhoduje o povolování drobných staveb a stavebních úprav.

Rada v obci není zvolena. Starosta svolává schůze zastupitelstva, které jsou veřejné. Z každého zasedání zastupitelstva se pořizuje zápis, který je u starosty k nahlédnutí občanům. Starosta odpovídá za plnění úkolů vyplývajících ze zasedání zastupitelstva. Zastupitelstvo řeší podněty a návrhy občanů, vydává obecně závazné vyhlášky.

Obec Nedašov Výstavba, s. r. o.

V roce 2000 vznikla samostatná firma Obec Nedašov výstavba s. r. o., jako nástupnická organizace z bývalé hospodářské činnosti obce, které předcházela drobná provozovna. Byla to především stavební organizace, která za dobu své existence vybudovala mnoho stavebních akcí. V obci Nedašov se podílela na realizaci staveb jako např. - MŠ Nedašov

- ZŠ Nedašov

- víceúčelová budova v Nedašově (sídli zde Obecní úřad, Česká pošta, ordinace zubního a obvodní lékaře, kulturní sál, prodejna obuvi a textilu)
- gravitační vodovod
- plynofikaci obce a další.

Základní charakteristika firmy Obec Nedašov výstavba s. r. o.

- ▶ Předmět činnosti: provádění staveb jejich změn a odstraňování, provozování vodovodů a kanalizací a silniční motorová doprava nákladní.
- ▶ Vlastník: Obec Nedašov
- ▶ Podnikatelská činnost byla zahájena 19. 7. 2000
- ▶ Jednatel společnosti: Ing. Jiří Kolínek
- ▶ Sídlo společnosti: Nedašov č. p. 370 (budova Obecního domu)
- ▶ Počet zaměstnanců: okolo 16 lidí (včetně jednatel a účetní), tento počet není v průběhu roku stálý a mění se podle potřeby pracovní síly.

100% vlastník firmy Obec Nedašov výstavba s. r. o. je Obec Nedašov. Není zvolena žádná dozorčí rada. To v podstatě znamená, že firmu řídí Obec Nedašov. Valnou hromadu svolává jednatel nejméně jednou za rok. Členové valné hromady jsou všichni členové zastupitelstva. Poslední valná hromada projednala a schválila hospodaření společnosti, schválila řádnou roční uzávěrku a rozhodla o rozdělení zisku společnosti.

Majetek firmy

Majetek, který firma používá, je pronajatý od Obce Nedašov, včetně pozemků a kanceláří. Tento majetek firma neodepisuje. Firma má také vlastní dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě asi 2 mil. Kč.

Stavební firma Obec Nedašov výstavba s. r. o. od svého vzniku prováděla následující stavby:

v obci Nedašov

- plynofikaci MŠ, ZŠ, Obecního úřadu
- opravu hřbitova
- pěstí komunikaci mezi obcemi Nedašov a Návojná
- polní cestu do Jásence
- rozvody telefonní sítě
- kanalizační sběrač

v obci Nedašova Lhota

- rekonstrukci hasičské zbrojnice
- plynofikaci obce
- vodovod
- kanalizační sběrač

v obci Návojná

- rekonstrukci ústavu sociální péče
- čistička odpadních vod a kanalizační sběrač

3.2. Analýza příjmů

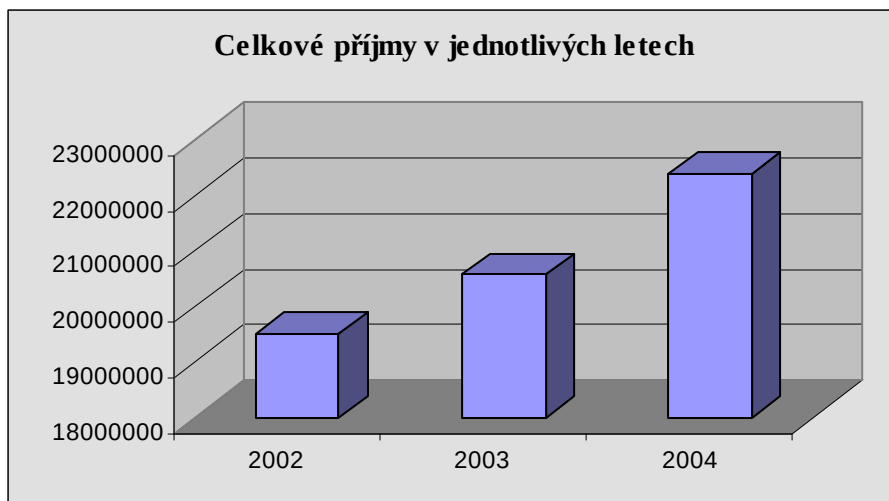
Obci náleží všechny peněžní prostředky, které oprávněně získá svými finančními operacemi. Dále jí náleží přebytek hospodaření, což jsou nespotřebované výdaje i úspory rozpočtových výdajů. Výjimkou jsou nespotřebované účelové dotace, které je obec povinna vrátit zpět do státního rozpočtu.

Celkové příjmy v jednotlivých letech

	2002	2003	2004
Příjmy celkem	19 504 207,39	20 576 912,09	22 389 696,14

Zdroj:vlastní

Jak je dobře patrné z tabulky i následujícího grafu, celkové příjmy mají rostoucí tendenci, což je samozřejmě potěšující.

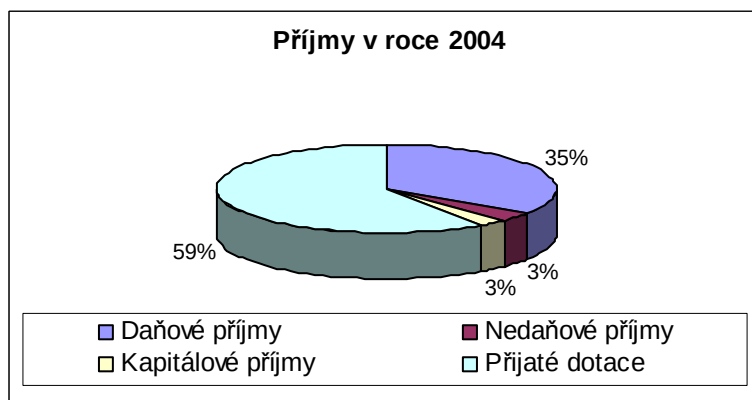
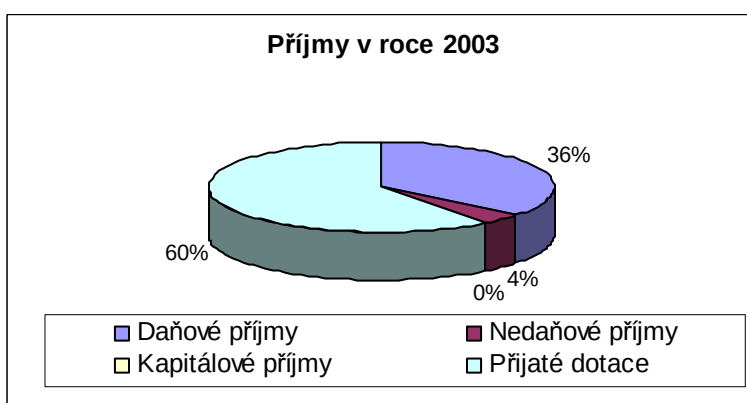
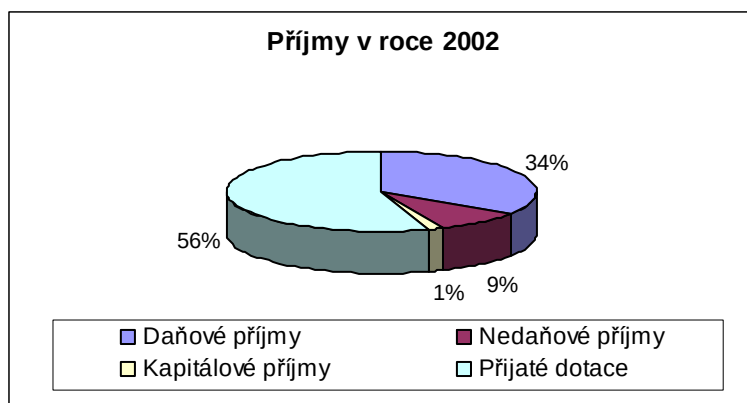
V následující tabulce a grafech je znázorněno podrobnější rozdělení příjmů podle druhového třídění.

Příjmy v jednotlivých letech

<i>Druh příjmů</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
Daňové příjmy	6 705 909,00	7 390 950,00	7 735 010,00
Nedaňové příjmy	1 774 156,79	810 359,69	723 041,14
Kapitálové příjmy	274 970,00	350,00	615 000,00
Přijaté dotace	10 749 171,60	12 375 252,40	13 316 645,00
<i>Celkem</i>	<i>19 504 207,39</i>	<i>20 576 912,09</i>	<i>22 389 696,14</i>

Zdroj:vlastní

Příjmy rostou především v oblasti daňových příjmů a přijatých dotací. Naopak nedaňové příjmy postupně klesají. Kapitálové příjmy jsou značně proměnlivé.

Na celkových příjmech mají největší podíl přijaté dotace, které postupně rostou. Mezi nejstabilnější a nejvýznamnější příjmy vedle dotací patří daňové příjmy. Tvoří kolem 35 % a neustále rostou. Tento vývoj se dá označit za pozitivní. Nejmenší podíl mají kapitálové příjmy, protože tvoří jen velmi malé procento z celkových příjmů (v roce 2003 dokonce jen 350 Kč, což zdaleka nečiní ani 1 %). Nedaňové příjmy tvoří v průměru jen kolem 5 % a stále klesají.

3.2.1. Daňové příjmy

Jsou pro obec jedním z nejvýznamnějších příjmů. Představují hned po přijatých dotacích největší část příjmů pro obec. Do daňových příjmů patří daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob, DPH, daň z nemovitosti, správní a místní poplatky. Výnosy z daňových příjmů jsou obci buď svěřeny celé (svěřené daně), nebo jen z části (sdílené daně). Obvykle mají rostoucí tendenci.

3.2.1.1. Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob je daň přímá a univerzální. Poplatníci jsou osoby, které mají trvalé bydliště na území ČR, nebo se zde obvykle zdržují, ze všech příjmů plynoucích ze zdrojů jak u nás tak v zahraničí. Patří do sdílených daní.

Do daně z příjmů fyzických osob patří daň ze závislé činnosti, ze samostatně výdělečné činnosti a z kapitálových výnosů fyzických osob.

Daň z příjmu fyzických osob

	2002	2003	2004
Ze závislé činnosti	1 552 194,00	1 683 548,00	1 827 364,00
Ze SVČ	413 181,00	398 119,00	533 753,00
Z kapitálových výnosů	116 031,00	109 064,00	129 339,00
Celkem	2 081 406,00	2 190 731,00	2 490 456,00

Zdroj:vlastní

Tato daň vykazuje rostoucí tendenci. To může svědčit o jistém vývoji zaměstnanosti, i přesto není situace v obci a v celém kraji nijak příznivá.

3.2.1.2. Daň z příjmů právnických osob

Zahrnuje daň ze zisku a kapitálových výnosů a daň v případech, kdy je poplatníkem obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby.

Daň z příjmu právnických osob

	2002	2003	2004
Z právnických osob	1 712 389,00	1 881 702,00	2 029 213,00
Z práv. osob za obce	50 840,00	296 360,00	40 610,00
Celkem	1 763 229,00	2 178 062,00	2 069 823,00

Zdroj:vlastní

Tato daň vzrostla v roce 2003 o 414 833 Kč, ale v roce 2004 opět klesla. V roce 2003 měla obec příjmy z prodeje akcií, proto její daňová povinnost byla 296 tis. Tyto příjmy byly mimořádné a více se neopakují.

3.2.1.3. Daň z přidané hodnoty

Tato daň se stala sdílenou daní až v roce 2001, do té doby náležela celá její částka státu. Patří k nejvýznamnějším položkám v oblasti daňových příjmů plynoucích do rozpočtu obce. Tato daň je daní sdílenou.

DPH

	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
Daň z přidané hodnoty	2 661 859,00	2 831 362,00	2 989 656,00

Zdroj:vlastní

Příjmy s DPH mají rostoucí tendenci. Ani vstup České republiky do Evropské unie a snížení základní sazby DPH na 19 % nezpůsobilo její pokles. Její růst se předpokládá i do dalších let, protože byla zákonem snížena hranice pro povinnou registraci k DPH, a to pokud obrát plátce dosáhl 1 mil. za předcházejících 12 po sobě jdoucích měsíců.

3.2.1.4. Daň z nemovitosti

Tato daň má spíše doplňkový význam. Platí se z nemovitostí nacházejících se na území obce. Patří do svěřených daní – což znamená, že výnos patří celý do místního rozpočtu. Tvoří ji daň z pozemků a daň ze staveb. Daňové sazby a daňový základ určuje stát, obec však má právo přidělovat určitý daňový koeficient. Pro přiřazení koeficientu je rozhodující počet obyvatel obce. Tento koeficient může obec snížit nebo zvýšit obecně závaznou vyhláškou.

Daň z nemovitosti

	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
Daň z nemovitosti	146 200,00	151 596,00	145 414,00

Zdroj:vlastní

Daň z nemovitosti se dá těžko ovlivnit. Jak je vidět, je to poměrně stabilní příjem, i když tu existují jisté výkyvy. Pokud by se obec rozhodla zvýhodnit některé plátce jako jsou např. podnikatelé, mohlo by to mít za následek pokles této daně. Mohlo by to však přinést růst daně z příjmů právnických osob a také daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, což by bylo samozřejmě výhodnější.

3.2.1.5. Správní poplatky

Tyto poplatky jsou spojené s přenesenou působností státní správy za správní úkony a správní řízení. V podstatě to nejsou daňové příjmy v pravém slova smyslu, neboť výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod., tedy určitá protislužba. Jejich výše a účely jsou stanoveny v zákoně o správních poplatcích.

Správní poplatky

	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
Správní poplatky	17 440,00	20 205,00	24 470,00

Zdroj:vlastní

Příjmy ze správních poplatků stále rostou. Je to způsobeno tím, že se zvyšuje počet zpoplatněných správních úkonů prováděných obcemi. Kolísání je způsobeno také tím, že obec nemá možnost regulovat tento druh příjmu.

3.2.1.6. Místní poplatky

O výši a zavedení místních poplatků si obec rozhoduje sama. Výše a účely poplatků jsou stanoveny obecně závaznou vyhláškou. Mají spíše doplňkový charakter (jejich podíl na celkových příjmech je minimální). Jsou však významnějším druhem příjmu než správní poplatky, protože mohou sloužit jako určitý regulační nástroj, neboť jsou ukládané za účelem zdanění určité aktivity. Nemají charakter platby za službu, jsou spíše druhem místních daní. Řídí se zákonem o místních poplatcích.

Druhy a sazby místních poplatků jsou značně rozdílné v jednotlivých obcích, záleží totiž jen na obci, v jaké výši a zda vůbec je uplatní.

Místní poplatky

	2002	2003	2004
Poplatek ze psů	1 560,00	1 680,00	3 000,00
Za užívání veřejného prostranství	17 630,00	17 284,00	11 330,00
Za provozovaný výherní hrací přístroj	16 000,00	-	-
Z provozování loterií	-	-	337,00
Celkem	35 190,00	18 964,00	14 667,00

Zdroj:vlastní

Příjmy z místních poplatků výrazně klesají. Je to způsobeno úbytkem provozovaných výherních automatů a také se méně využívají veřejná prostranství (využívaná např. různými prodejci apod.). Stoupá jen téměř zanedbatelný příjem z poplatků za psa, protože se zvýšil počet poplatníků.

3.2.2. Nedaňové příjmy

Do nedaňových příjmů patří především:

- příjmy z vlastní činnosti – příjmy z vlastního hospodaření nebo z hospodaření subjektů, které obec založila
- příjmy z pronájmu majetku – příjmy z majetku, který obec vlastní
- příjmy z finančních investic – především úroky jakéhokoli druhu
- příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy – zahrnuje veškeré příjmy z prodeje majetku pořízeného z neinvestičních prostředků, přijaté peněžní dary neopětované, příspěvky na neinvestiční účely atd.
- přijaté splátky půjčených prostředků – jen jde-li o splátky půjčených prostředků původně poskytnutých za účelem rozpočtové politiky, ne však jako nástroj řízení likvidity.

Nedaňové příjmy

	2002	2003	2004
Příjmy z poskytování služeb a výrobků	581 310,30	367 254,00	135 113,00
Příjmy z pronájmu pozemku	-	150,00	150,00
Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí	1 024 341,10	291 480,60	476 980,00
Příjmy z úroků (část)	143 589,39	132 515,59	73 738,44
Příjmy z podílu na zisku a dividend	4 325,00	-	-
Příjmy z prodeje krát.a drobného dl.majetku	-	-	500,00
Přijaté neinvestiční dary	3 090,00	-	-
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	10 419,00	16 859,50	36 209,70
Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené	5 882,00	900,00	-850,00
Splátky půjček od obyvatel	1 200,00	1 200,00	1 200,00
Celkem	1 774 156,79	810 359,69	723 041,14

Zdroj:vlastní

Nedaňové příjmy vykazují klesající tendenci. Největší položku nedaňových příjmů představují příjmy z pronájmu. V roce 2003 jsou nižší, protože rozhodnutím zastupitelstva obce byl prominut pronájem firmě Obec Nedašov výstavba, s. r. o., která patří obci, a to z důvodu, že firma vykázala v tomto roce velkou ztrátu. V roce 2004 tato firma investovala do rekonstrukce haly, kde bude její nové sídlo, proto zastupitelstvo obce rovněž prominulo pronájem.

Další významnější položkou jsou příjmy z poskytování služeb a výrobků. Do této položky patří např. odvoz a likvidace komunálního odpadu, stravování ve školní jídelně a jídelně mateřské školy, pohřebnictví atd. V roce 2002 získala základní škola, jako příspěvková organizace obce, právní subjektivitu, důsledkem toho klesly příjmy z poskytování služeb a výrobků (stravování ve školní jídelně). Následně v roce 2003 se také mateřská škola stala příspěvkovou organizací, a proto příjmy z poskytování služeb a výrobků opět klesly. V roce 2003 byl však zároveň větší příjem z pohřebnictví (293 tis.) a tím byl způsoben velký rozdíl mezi příjmy z roku 2003 a 2004.

3.2.3. Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou obvykle jednorázové, nepravidelné, většinou účelové k financování dlouhodobých potřeb (především pořizování investic). Obvykle patří k nejmenším zdrojům příjmů v rozpočtu obce.

Kapitálové příjmy

	2002	2003	2004
Příjmy z prodeje akcií	265 500,00	-	-
Příjmy z prodeje pozemku	9 470,00	350,00	-
Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí	-	-	615 000,00
Celkem	274 970,00	350,00	615 000,00

Zdroj:vlastní

Kapitálové příjmy jsou, jako u všech obcí, velmi kolísavé a nestálé. V roce 2002 má obec zisk z prodeje části akcií, které obce získaly při privatizace darem. V roce 2003 byly kapitálové příjmy minimální, protože obec neprodávala žádný významný majetek. Největší kapitálový příjem obec dosáhla v roce 2004, a to díky prodeji nemovitostí (bytů) do osobního vlastnictví.

3.2.4. Přijaté dotace

Dotace jsou jedním z nejdůležitějších příjmů pro obec. Pochází se státního rozpočtu, rozpočtu krajů, ze Státního fondu životního prostředí apod.

Dělí se na:

- *běžné* – jsou určeny k financování neinvestičních potřeb
- *kapitálové* – investiční účelové dotace.

Přijaté dotace

	2002	2003	2004
Neinvestiční přijaté dotace			
- ze všeobecné pokladní správy	71 630,00	21 000,00	42 700,00
- ze SR	538 302,00	532 286,00	679 000,00
- ostatní neinvestiční ze SR	9 285 740,00	27 000,00	76 634,00
- od obcí	853 599,60	663 001,40	756 311,00
- od krajů	-	10 957 600,00	11 762 000,00
Investiční přijaté dotace			
- ze státních fondů	-	174 365,00	-
Celkem	10 749 271,60	12 375 252,40	13 316 645,00

Zdroj:vlastní

Přijaté dotace představují největší částku všech příjmů (obvykle kolem 60 %). Mají rostoucí tendenci. Od roku 2002, kdy právní subjektivitu nabyla základní škola a roku 2003 také mateřská škola, plynou do položky neinvestiční přijaté dotace od krajů prostředky poskytované výhradně na platy učitelů.

Ukazatel samofinancování

Míra samofinancování znázorňuje, jak je obec závislá na dotacích. Udává ve výši až 80 %. U vyšší míry samofinancování se předpokládají velmi nízké přijaté dotace ze státního rozpočtu. To však brzdí sociálně-ekonomický rozvoj obce, protože klesá podíl investičních výdajů.

Míra samofinancování

	2002	2003	2004
Vlastní příjmy	8 755 035,79	8 201 659,69	9 073 051,14
Přijaté dotace	10 749 171,60	12 375 252,40	13 316 645,00
Míra samofinancování	81,45 %	66,27 %	68,13 %

Zdroj:vlastní

Ukazatel samofinancování klesá. Může se zdát, že obec dostává poměrně vysoké dotace od státu. Klesající míra samofinancování, je však působena především většími příjmy v oblasti dotací od krajů, které jsou určeny pro základní a mateřskou školu.

Závěr k příjmům

Obec nemá příliš možností, jak ovlivnit své příjmy, ať už přímo nebo nepřímo. Může se o to pokusit tím, že bude:

- podporovat živnostníky a podnikatele
- u nemovitostí – zvyšováním nebo snižováním koeficientu
- u místních poplatků – zvýšením nebo zavedením nových
- vlastní hospodářskou činností
- zřízením právnických podnikatelských subjektů.

I přes tyto možnosti není dosahování a růst příjmů věc nijak jednoduchá. Pro obec je to složitější proto, že nejsou podnikatelské subjekty, ale jejich hlavní náplní jsou veřejně prospěšné činnosti a zabezpečování veřejných statků

3.3. Analýza výdajů

Obvykle se výše výdajů odvíjí od příjmů obce. Pokud má obec výdaje vyšší než příjmy, musí sledovat ukazatel dluhové služby, aby nedošlo k příliš velkému zadlužení.

Výdaje se dělí na:

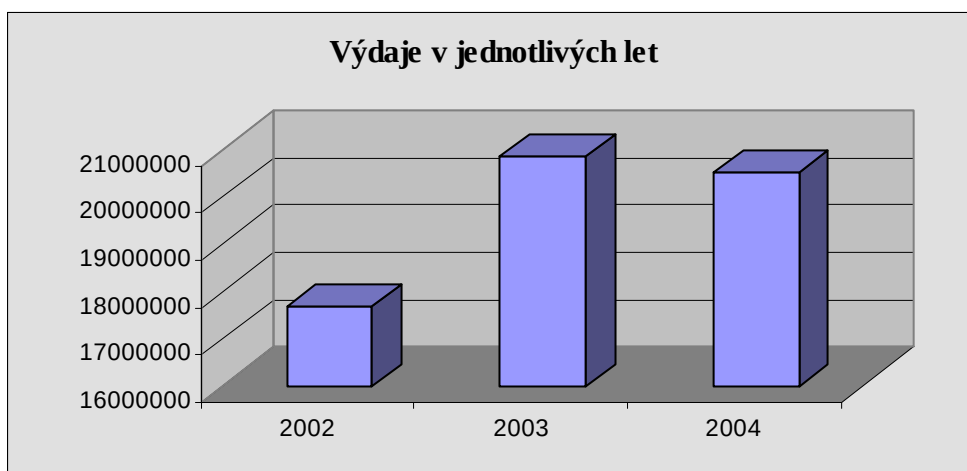
- *běžné* – neinvestiční výdaje s výjimkou investičních transferů.
- *kapitálové* – financování dlouhodobých investičních potřeb.

Výdaje v jednotlivých letech

2002	2003	2004
17 668 289,67	20 845 675,30	20 514 748,00

Zdroj:vlastní

V roce 2002 byly výdaje poměrně nízké, ale v roce 2003 výrazně vzrostly. Této růst byl způsoben růstem jak běžných, tak i kapitálových výdajů.

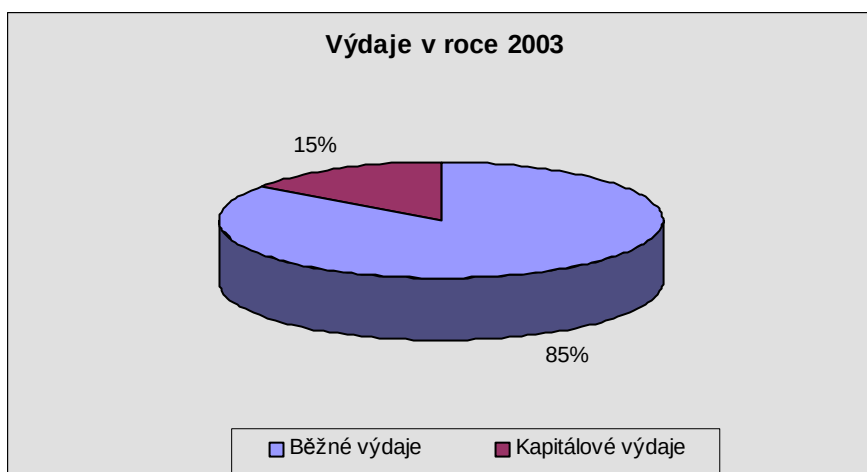
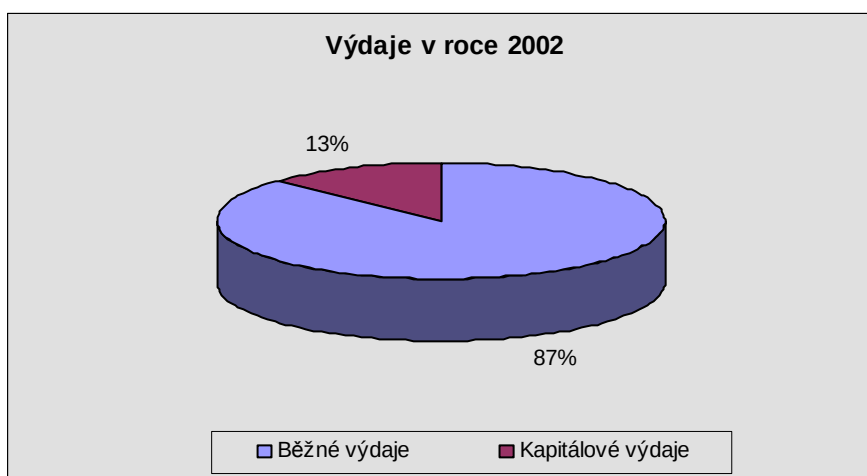

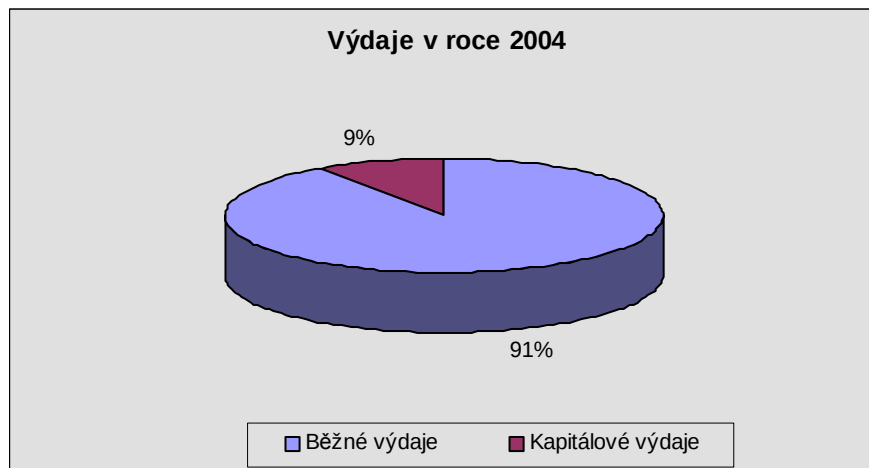
V následující tabulce a grafech je znázorněno podrobnější rozdělení výdajů podle druhového třídění.

Výdaje v jednotlivých letech

Druh výdajů	2002	2003	2004
Běžné výdaje	15 424 425,90	17 696 147,70	18 586 243,90
Kapitálové výdaje	2 243 863,77	3 149 527,60	1 928 504,10
Celkem	17 668 289,67	20 845 675,30	20 514 748,00

Zdroj:vlastní

Běžné výdaje mají každý rok výraznou převahu nad kapitálovými výdaji. V běžných výdajích jsou zahrnuty především všechny neinvestiční výdaje jako jsou různé provozní náklady apod. Kapitálové výdaje jsou nepravidelné, záleží na obci, kolik investuje do různých akcí a projektů.

3.3.1. Běžné výdaje

Běžnými výdaji se rozumějí neinvestiční výdaje s výjimkou investičních transferů. Neinvestiční výdaje jsou výdaje jiné než na pořízení věcí a práv majících povahu dlouhodobého majetku. Investičními transfery jsou transfery, které představují poskytnutí peněžních prostředků na investiční výdaje.

Běžné výdaje

	2002	2003	2004
Platy a pojistné	1 347 911,00	1 535 655,00	1 588 859,00
Neinvestiční nákupy a výdaje	2 933 791,90	2 473 085,90	2 720 233,90
Neinvestiční dotace OS ¹⁾ a NO ²⁾	67 000,00	78 000,00	107 300,00
Neinvest. transfery a platby rozpočtům	11 070 658,00	13 573 926,80	14 169 851,00
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	5 065,00	3 000,00	-
Ostatní neinvestiční výdaje	-	32 480,00	-
Celkem	15 424 425,90	17 696 147,70	18 586 243,90

Zdroj: vlastní

Poznámky: 1) OS – občanská sdružení

2) NO – neziskové organizace

Běžné výdaje rostou každým rokem. Je to způsobeno především růstem provozních výdajů (na nákup materiálu, elektrické energie, plynu atd.). Rostou také neinvestiční dotace pro občanská sdružení a neziskové organizace a příspěvky určené zřízeným příspěvkovým organizacím.

3.3.2. Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje slouží především k financování dlouhodobých investičních potřeb. Jsou to výdaje na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, akcií a

majetkových účastí, dotace a příspěvky na investiční výdaje a návratné prostředky poskytované jiným subjektům na investiční účely.

Kapitálové výdaje

	2002	2003	2004
Budovy, haly a stavby	1 245 898,37	2 457 451,10	1 756 228,10
Stroje, přístroje a zařízení	119 990,00	-	102 183,00
Výpočetní technika	49 565,00	-	-
Projektová dokumentace	77 718,00	158 458,50	-
Pozemky	10 850,00	20 618,00	2 980,00
Poskytnuté investiční příspěvky	-	400 000,00	-
Investiční transfery občanům	7 000,00	-	-
Ostatní invest. dotace veř. rozpočtům	732 842,40	113 000,00	67 113,00
Celkem	2 243 863,77	3 149 527,60	1 928 504,10

Zdroj:vlastní

Kapitálové výdaje jsou každý rok jiné. Někdy je složité odhadnout jejich výši. Jsou to především investice do výstavby a nákup přístrojů a zařízení. V roce 2002 obec vybudovala 1. část scházejícího úseku pěší komunikace v obci včetně veřejného osvětlení. V roce 2003 pokračovala stavba 2. části komunikace a byla vybudována další místní komunikace k nové zástavbě rodinných domů v části obce Hrušovec. V roce 2004 pokračovala i nadále výstavba a rozšíření komunikací v obci.

Následuje podrobnější pohled na výdajovou stránku obce z odvětvového hlediska podle rozpočtové skladby.

Výdaje podle odvětvového rozdělení

	2002	2003	2004
Zemědělství a lesní hospodářství	49 524,00	22 533,00	31 364,60
Doprava	2 163 681,57	2 306 241,60	1 554 953,10
Vodní hospodářství	728 761,40	479 180,10	1 659 167,00
Vzdělávání	11 313 265,38	13 200 000,00	14 046 920,00
Kultura	138 244,80	81 770,80	95 207,30
Tělovýchova a zájmová činnost	40 000,00	450 000,00	192 310,00
Zdravotnictví	7 000,00	-	5 000,00
Bydlení a územní rozvoj	263 630,32	948 934,26	184 369,82
Ochrana životního prostředí	258 454,20	162 672,00	184 831,50
Civilní připravenost na krizové stavy	8 535,00	7 692,00	5 550,00
Požární ochrana	76 400,21	77 022,48	192 927,64
Státní správa a územní samospráva	2 502 646,79	2 740 013,26	2 248 232,04
Ostatní finanční operace	118 146,00	369 615,80	113 915,00
Celkem	17 618 765,67	20 823 142,30	20 483 383,40

Zdroj:vlastní

- ▶ Do oblasti dopravy patří především oprava a údržba silnic. Tyto prostředky jsou vynakládány hlavně na rekonstrukci místní infrastruktury. Získat jakékoli prostředky není lehké, proto jde rekonstrukce pomalu.
- ▶ Do vzdělávání patří mateřská a základní škola, školní stravování a školní družiny. V této položce jsou převedeny přijaté dotace od kraje, zbytek tvoří výdaje na provoz těchto zřízených organizací.
- ▶ Výdaje na kulturu – zde patří výdaje na knihovnické činnosti, zachování a obnovu kulturních památek a zájmovou činnost v kultuře např. na podporu občanského sdružení Valašský krůžek Závřšan.
- ▶ Tělovýchova zahrnuje především podporu místního fotbalového klubu. V roce 2003 a 2004 poskytla obec příspěvek na výstavbu tribuny, opravu šaten a zatravnění hřiště.
- ▶ Bydlení a místní rozvoj zahrnuje bytové hospodářství, veřejné osvětlení (které zaujímá poměrně velkou část výdajů), pohřebnictví a v roce 2003 i výstavbu a údržbu místních inženýrských sítí (proto byly tyto výdaje tak výrazně vyšší).
- ▶ Ochrana životního prostředí – do této oblasti patří péče o vzhled obce a veřejnou zeleň a sběr a soz komunálního odpadu – tato položka postupně roste, což znamená, že jednak rostou náklady na likvidaci odpadu a jednak se zvyšuje množství odpadu.
- ▶ Státní správa a územní samospráva – zahrnuje volby (do parlamentu, do zastupitelstva, do evropského parlamentu, do senátu, případně referendum), výdaje na zastupitelstvo obce, odměny zastupitelů a činnost místní samosprávy (materiálové a mzdové výdaje, výdaje na služby).

Závěr k výdajům

Výdaje lze ovlivňovat snadněji než příjmy, např. upřednostňováním určitých aktivit a projektů v obci. Přesto jsou závislé na výši příjmů, a neměly by být vyšší, aby se obec nezádlužovala, není-li to opravdu nutné.

3.4. Analýza salda příjmů a výdajů

Z rozpočtové skladby vyplývá, že saldo příjmů a výdajů se rovná 8. třídě, tedy položce financování. Obec může dosáhnout zisku (příjmy > výdaje) nebo ztráty (příjmy < výdaje).

Saldo příjmů a výdajů

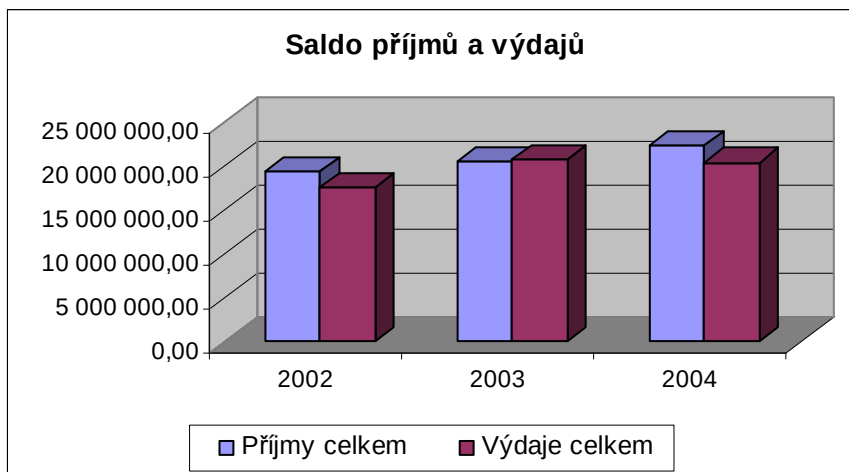
	2002	2003	2004
Příjmy celkem	19 504 207,39	20 576 912,09	22 389 696,14
Výdaje celkem	17 668 289,67	20 845 675,30	20 514 748,00
Saldo	1 835 917,72	-268 763,21	1 874 948,14

Zdroj:vlastní

V roce 2002 dosáhla obec zisku. O rok později však byla dost výrazná ztráta oproti předchozímu období. Tato ztráta byla způsobena rozhodnutím zastupitelstva o odkoupení nemovitosti, která byla označena za dopravní překážku. Odstraněním této

budovy se rozšíří pásmo veřejné zeleně, v budoucnu se totiž počítá s vybudováním malého parku. Tato ztráta byla uhrazena z finančních rezerv obce, které nebyly zahrnuty do rozpočtu. V roce 2004 obec dosáhla opět zisku.

Jak je vidět, hospodaření obce končí přebytkem, pokud se zrovna nevyskytne neočekávaná situace. To je velmi pozitivní vývoj, který je očekáván i do budoucna.

3.5. Analýza zadlužení a ukazatel dluhové služby

Zadluženost je velmi důležitá a také velmi diskutovaná stránka hospodaření obcí. Pokud je obec příliš zadlužená, musí začít rozprodávat svůj majetek, který by jí mohl v budoucnu přinést další finance. Zadlužení obvykle vzniká ze snahy zvýšit úroveň kvality života v obci.

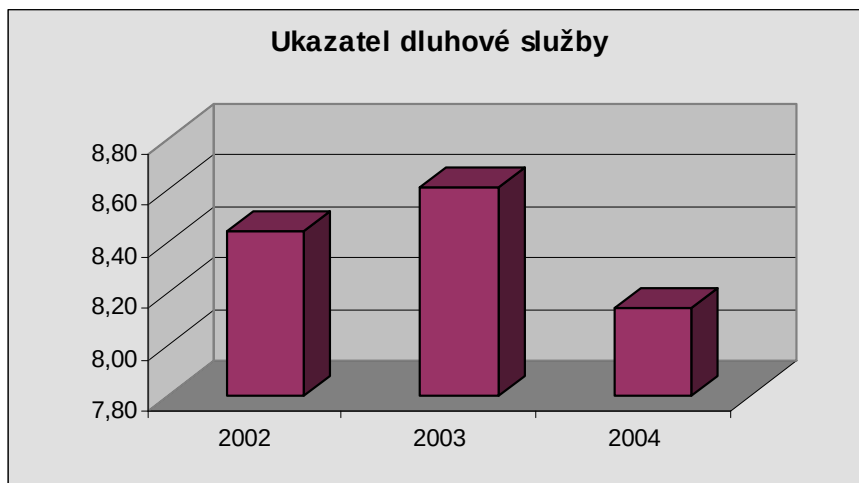
Obec splácí v současnosti dvě půjčky: od Státního fondu životního prostředí a od Ministerstva financí ČR. Jedná se o půjčky na plynofikaci obce a výstavbu místního vodovodu, které jsou bezúročné. Celková výše dluhů činí v současnosti asi 4 miliony.

Ukazatel dluhové služby vyjadřuje podíl obecních rozpočtů, vynaložených na splátky dluhů.

Výpočet ukazatele dluhové služby

Název položky	2002	2003	2004
daňové příjmy (po konsolidaci)	6 705 909,00	7 390 950,00	7 735 010,00
nedaňové příjmy (po konsolidaci)	1 774 156,79	810 359,69	723 041,14
přijaté dotace – finanční vztah	538 302,00	532 286,00	679 000,00
dluhová základna	9 018 367,79	8 733 595,69	9 137 051,14
úroky	48 878,00	39 942,00	31 879,00
splátky jistin a dluhopisů	712 200,00	712 200,00	712 200,00
splátky leasingu	-	-	-
dluhová služba	761 078,00	752 142,00	744 079,00
UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY	8,44 %	8,61 %	8,14 %

Ukazatel dluhové služby obce Nedašov je menší než 10 %, což znamená, že obec vydává méně než 10 % celkového objemu rozpočtových výdajů na splátky dluhů. Své dluhy splácí obec pravidelně ve lhůtě, bez opoždění. Obec nevyužívá leasing, což může být také příčina nízké hodnoty ukazatele, neboť tato položka bývá u obcí často dost vysoká.

3.6. Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled je pomocný nástroj územního samosprávného celku, slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství. Rozpočtový výhled se sestavuje na 2-5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. V zákoně se nestanovuje, kdy má být rozpočtový výhled schválen. Zastupitelstvo může o něm rozhodovat i v jiném termínu, než je schvalování rozpočtu. V zákoně se však ukládá povinnost sestavovat rozpočet podle rozpočtového výhledu. V návrhu rozpočtu by tedy mělo být minimálně konstatováno, že tento návrh vychází ze schváleného výhledu. Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobějších závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů.

Rozpočtový výhled obce Nedašov na období 2003 – 2006 (jedno volební období) navržený a projednaný zastupitelstvem obce (velmi zjednodušená varianta)

2003

Příjmy	21 300 000
z toho:	
daňové	7 300 000
nedaňové	1 200 000
dotace	10 800 000
kapitálové	-
stav na účtech	2 000 000

Výdaje	20 600 000
---------------	-------------------

Při porovnání skutečných příjmů v roce 2003, které byly 20 576 912,09 Kč, je patrné, že odhad byl přibližně o 700 000 Kč větší. Rozpočtový výhled počítá s rostoucími nedaňovými příjmy.

Odhadované výdaje se předpokládali ve výši 20 600 000 Kč, skutečné však byly 20 845 675,30 Kč. Odhad byl tedy ve skutečnosti nižší, i když jen o 245 tis. Kč.

2004

Příjmy	21 700 000
z toho:	
daňové	7 600 000
nedaňové	1 200 000
dotace	11 400 000
kapitálové	-
provozní přebytek	1 500 000

Výdaje	21 000 000
---------------	-------------------

Skutečné příjmy v roce 2004 byly 22 389 696,14 Kč. Tentokrát byl odhad nižší, a to o přibližně o 690 000 Kč. Nedaňové příjmy byli sice opět nižší, než se předpokládalo, avšak nepočítalo se s prodejem bytů, které zvýšili kapitálové příjmy.

Skutečné výdaje byly ve výši 20 514 748 Kč, což je přibližně o 500 tis. Kč méně, než se předpokládalo.

2005

Příjmy	22 700 000
z toho:	
daňové	8 000 000
nedaňové	1 200 000
dotace	12 500 000
kapitálové	-
provozní přebytek	1 000 000

Výdaje	22 000 000
---------------	-------------------

2006

Příjmy	23 700 000
z toho:	
daňové	8 500 000
nedaňové	1 200 000
dotace	13 000 000
kapitálové	-
provozní přebytek	1 000 000

Výdaje	23 000 000
---------------	-------------------

Do příštích let se očekává pozvolný růst jak u příjmů, tak u výdajů. Tento stoupající trend se předpokládá především kvůli rostoucím cenám (jak služeb, tak materiálových nákladů). Prozatím se nepočítá s žádnou větší investicí, není ovšem vyloučeno, že se podaří v zastupitelstvu prosadit nějaký zajímavý projekt.

Pro případ, že by byl takový projekt schválen, obec předpokládá, že část nákladů může uhradit z volných peněžních prostředků na běžném účtu. Potřebný zbytek by obec mohla vyřešit úvěrem od banky.

4. ZÁVĚR

Tuto bakalářskou práci jsem zpracovávala na Obecním úřadě v Nedašově. Cílem této práce je posoudit hospodaření obce Nedašov, a to s financemi jak vlastními, tak ze státního rozpočtu.

Při práci jsem postupovala tak, že jsem srovnávala údaje z rozpočtu (příjmy a výdaje) v jednotlivých letech i podle různých druhů členění. Všechny údaje jsou uvedeny po konsolidaci a v korunách českých.

Příjmy jsou rozděleny podle druhového třídění. Největší příjmy má obec z přijatých dotací a daňových příjmů. U daňových příjmů mají největší podíl DPH, daň z příjmů právnických a fyzických osob.

Je těžké příjmy jakkoli ovlivňovat. Obec by se měla snažit nacházet jiné alternativní zdroje financování. Může se například pokusit získat finance z některých fondů Evropské unie jako např.:

- Operační program infrastruktura (OPI). Zahrnuje rozvojové priority resortu doprava a životní prostředí v ČR. Přispívá hlavně k dosažení cílů jako zlepšení kvality infrastruktury, udržitelný rozvoj a vyvážený rozvoj regionů.
- Operační program Rozvoje venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ). Tento program usiluje o posílení konkurenceschopnosti českého zemědělství a lesnické výroby, s cílem zachovat životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj venkova.
- Společný regionální operační program (SROP), který podporuje především aktivity, jejichž realizace spadá do působnosti obcí nebo krajů (regionální podpora podnikání, regionální rozvoj infrastruktury, rozvoj lidských zdrojů v regionech, rozvoj cestovního ruchu) atd.

Důležité je vypracování vhodného projektu, což nebývá jednoduché, zároveň to není nijak levná záležitost. Proto je vhodné spojení například se sousedními obcemi, které mají společného cíle.

Výdaje jsou rozděleny jak podle druhového třídění (běžné a kapitálové), tak podle odvětvového hlediska, aby bylo možno posoudit, do kterých oblastí jsou vynakládány největší výdaje a do kterých nejmenší.

Výdaje jsou v obci vynaloženy hospodárně. Snad jen sběr a svoz komunálního odpadu dotuje obec ze svého rozpočtu dost vysokou částkou. Občané se podílejí na úhradě celkové výše nákladů za sběr a svoz jen 38 %. Část nákladů od roku 2003 pokrývají příjmy za tříděný odpad od firmy, která se zabývá zpracováním tohoto odpadu (jedná se o sklo a plasty).

Řada obcí má v poslední době velké problémy ze zadlužeností a musí rozprodávat obecní majetek. V loňském roce mělo dokonce 30 obcí z celé České republiky ukazatel dluhové služby přes 100 %. Zadluženost v obci Nedašov není vysoká (kolem 8 %). Je to způsobeno hlavně tím, že obec nemá žádné výraznější dluhy. Ukazatel klesá, což znamená, že obec pouze splácí dluhy a dále se nezadlužuje.

Obec má zpracovaný rozpočtový výhled na období 4 let, to znamená na jedno volební období. Tento výhled byl navržen a projednán zastupitelstvem obce. Z výhledu vyplývá, že obec počítá do dalších let s pozvolným růstem příjmů i výdajů.

Podle zákona o obcích je v obci Nedašov do zastupitelstva voleno 9 členů. V současné době je v zastupitelstvu 5 členů nezávislých a 4 členové KDU-ČSL. Z veřejných zasedání, kterých jsem se zúčastnila, vyplývá, že část zastupitelstva se snaží prosazovat především své zájmy. Podporují především projekty, které jsou v zájmu pouze určité skupiny občanů a nesnaží se příliš o rozvoj obce do budoucna.

Pro tuto malou obec by bylo prospěšnější, kdyby se členové zastupitelstva nesnažili jen o líbivou politiku, ale podpořili i projekty a investice do technické infrastruktury (např. kanalizace, místní komunikace atd.) apod.

Hospodaření obce probíhalo podle zákonných norem a metodických postupů. Krajský úřad každoročně přezkoumává hospodaření obce na základě písemné žádosti starosty obce (vnější kontrola). Zpráva o výsledku hospodaření obce byla zveřejněna na úřední tabuli a projednána zastupitelstvem obce. Obec Nedašov obdržela pokaždé hodnocení „bez výhrad“. Vnitřní kontrolu hospodaření obce provedla kontrolní a finanční komise, která vyhotovila zápis o této kontrole.

RESUMÉ

Meine Diplomarbeit habe ich in der Kommunalbehörde Nedašov verarbeitet. Das Thema ist „Die Analyse des Wirtschaften die Gemeinde Nedašov“. Mein Diplomarbeitsleiter ist Herr Ing. Jarolím Kolínek.

In diese Diplomarbeit bemühe ich mich das Thema der kommunal Haushaltsplan anzunähern. Das Ziel dieser Diplomarbeit ist die Begutachtung des Wirtschaften in Gemeinde Nedašov mit die Finanzen, sowohl mit eigenen als auch aus dem Staatshaushalt (die Dotationen usw.).

In dem theoretische Teil orientiere ich mich auf die Problematik die Zusammensetzung des kommunale Haushaltsplanes, des Haushaltsstruktur und des Vermögens die Gemeinde.

Die Gemeinde ist die Grundeinheit die Gebietsselbstverwaltung. Die Gemeinden wirtschaften aufgrund eigenen Haushaltsplanes, der die Gemeindevertretung verabschieden. Der Haushaltsplan ist aufbauen auf der Einkommen und der Ausgaben.

Der praktische Teil ist auf wirtschaften die Gemeinde Nedašov gerichtet. Hier sind Einkommen und Ausgaben in einzelnen Jahren und auch in einzelnen Arten vergleichen. Weiter ist hier auch die Kennziffer der Schuldenposten angeführt. Diese Kennziffer darstellt die Beteiligung des Haushaltsplanes die an Raten die Schulden anwenden sind.

Die größten und wichtigsten Einkommen verlaufen der Gemeinde aus die Dotationen und aufgenommene Steuern (vor allem: Mehrwertsteuer, Einkommensteuer natürlicher Personen und Körperschaftssteuer). Die Ausgaben sind von Kosten auf Verwaltung und Investitionen Abhängig.

Viele Gemeinden in unsere Republik haben große Probleme mit Verschuldung. Manche müssen eigenes Vermögen verkaufen. Die Verschuldung diese Gemeinde ist ganz niedrig (nur rund 8 %). Dies ist verursacht dadurch, dass die Gemeindevertretung bemühe sich die Schulden niedrig erhalten und verschulden sich nicht unnütz.

In die Gemeinde verlaufen zwei Arten von Kontrollen. Die innere Kontrolle gewährleistet die Kontrolle und Finanzkommission. Die äußere Kontrolle ist durch das Bezirksamt besorgt. Das Wirtschaften die Gemeinde Nedašov sind laut die gesetzliche Normen und methodische Verfahren verlaufen, keine Verfehlung wurde feststellt.

LITERATURA

1. HAMERNÍKOVÁ, B., KUBÁTOVÁ, K. *Veřejné finance – učebnice*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2000. 408 s. ISBN 80-902752-1-4
2. KINŠT, J., *Rozpočtová skladba v roce 2004*. 1. vyd. Praha: Pragoeduca, 2004. 218 s. ISBN 80-7310-016-9
3. NOVÁKOVÁ, Š. *Účetnictví rozpočtových organizací, okresních úřadů a obcí*. 1. vyd. Praha: VŠE Praha, 1997. 216 s. ISBN 80-7079-069-5.
4. REKTOŘÍK, J. a kolektiv autorů. *Příručka pro zastupitele měst a obcí*. 2. doplněné vyd. Brno: Grasp, 1999. 144 s. ISBN 80-210-1939-5
5. REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Audit obcí, ropo a neziskových organizací*. 1. vyd. Brno: Grasp, 1999. 151 s. ISBN 80-210-20630-6
6. SCHNEIDEROVÁ, I., *Rozpočtová skladba v roce 2005 a související metodické pokyny*. 1. vyd. Rožďalovice: REVOS-L, 2005. 124 s. ISBN 80-903160-2-6
7. TOTH, P., *Ekonomika měst a obcí*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. 194 s. ISBN 80-7079-693-6

Zákony a vyhlášky:

8. Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích
9. Vyhláška č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě

Internetové stránky:

10. www.denik.obce.cz – stránky deníku veřejné správy
11. www.nedasov.info – stránky o obci Nedašov
12. www.mesta.obce.cz – stránky o obcích v ČR
13. www.mfcr.cz – stránky Ministerstva financí

PŘÍLOHY

- 1) Organizační struktura firmy Obec Nedašov výstavba s. r. o.
- 2) Pohled na obec Nedašov

Organizační struktura firmy Obec Nedašov výstavba s. r. o.

